

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ
PIYANO DERSLERİNDEKİ BAŞARI DURUMLARI VE
BAŞARILARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Elmas GÜN

Danışman

Prof. Gökay YILDIZ

ISPARTA, 2007

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZLİ YÜKSEK LİSANS
TEZ SAVUNMASI VE SÖZLÜ SINAV TUTANAĞI

İLGİ: Enstitü Yönetim Kurulu’nun 16.08.2007 Tarih ve 13/5 Sayılı Kararı.

Müzik Eğitimi Anabilim Dalında ders dönemine ait Eğitim-Öğretim programını başarı ile tamamlayan 0430221177 numaralı Elmas GÜN’ün hazırladığı “Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Dersindeki Başarı Durumları ve Başarılarını Etkileyen Faktörler” başlıklı TEZLİ YÜKSEK LİSANS TEZİ ile ilgili TEZ SAVUNMASI ve SÖZLÜ SINAVI Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği’nin 26. maddesi uyarınca 21.08.2007 Salı günü saat 14.00’da yapılmış; sorulan sorular ve alınan cevaplar sonunda adayın tez savunmasının KABULÜNE, OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

SINAV JÜRİSİ

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

ÖZET

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PIYANO DERSİNDEKİ BAŞARI DURUMLARI VE BAŞARILARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Elmas GÜN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Eğitimi
ABD Yüksek Lisans Tezi, 68 sayfa, Haziran 2007

Bu tezin amacı, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'ndaki öğrencilerin, mezun oldukları lise türüne göre piyano dersindeki başarı durumlarını ve başarıları etkileyen faktörleri belirlemektir. Araştırmada Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'nı temsil etmek üzere Süleyman Demirel, Muğla ve Pamukkale Üniversiteleri Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'ndan 237 öğrenci örneklem grubu olarak seçilmiştir.

Araştırmada tarama modeli ve yazışma tekniği kullanılmıştır. Ayrıca piyano öğrencilerine uygulanmak üzere 26 sorudan oluşan tutum ölçeği geliştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular aşağıdaki gibidir;

İlk olarak, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'ndaki öğrencilerin piyano dersi başarı puanlarının 30–84 aralığında yığıldığı görülmüştür.

İkinci olarak, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'ndaki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre piyano dersi başarı puanları arasında ($P= 0.01$) anlamlı fark görülmüştür.

Üçüncü olarak, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi (AGSL) ve Genel Lise (GL) mezunu öğrencilerin piyano dersine karşı teknik-fiziksel, psikolojik ve kuramsal yönlerden tutumlarının benzer olduğu görülmüştür.

Dördüncü olarak, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'ndaki piyano öğretim elemanlarının, AGSL ve GL mezunu öğrencilerin piyano dersine karşı tutumlarının belirgin bir farkla ayrılmadığı, her iki lise mezunu öğrencilerden de olumlu ve olumsuz örneklerin bulunduğu görüşünde oldukları saptanmıştır.

Sonuç olarak, Eğitimi Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'ndaki öğrencilerin piyano dersindeki başarı durumları ile mezun oldukları lise türü arasında bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Piyano, Piyano Eğitimi, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Başarı.

ABSTRACT

MUSIC TEACHER CANDIDATES ACHIEVEMENT CONDITIONS IN PIANO LESSON AND THE FACTORS AFFECTING THEIR ACHIEVEMENT

Arş. Gör. Elmas GÜN

Süleyman Demirel University, Social Sciences , The Branches Of Music
Education, 68 pages, June 2007

Supervising Proffessor: Gökay YILDIZ

The aim of this thesis is to determine the factors that have an effect on the success of the students at the Branches of Music Education of Teachers College in piano lesson according to the high school type they were graduated from. The group to be tested in the survey consists of 237 students at the Branches of Music Education of Teachers Colleges in the Universities of Süleyman Demirel, Muğla and Pamukkale.

Scanning method and correspondence technique have been used in the survey. A manner scale that consists of 26 questions in order to be applied on piano students is developed. The evidence obtained from the survey is below:

- First of all, it has been found that the grades of the student at the Branches of Music Education of Teachers College range from 30 to 84.
- Secondly, it has been found that there is a remarkable difference among the grades of the students at the Branches of Music Education of Teachers College in piano lesson according to the high school type they were graduated from($p=0.01$)
- Thirdly, it was discovered that the attitudes of Anatolian Fine Arts High School Students and Local High School students towards piano lessons are alike in the way of technique- physical, psychological and theoretical.
- Fourthly, it has been discovered the lecturers at the Branches of Music Education of Teachers College agree that there is no remarkable difference between the attitudes of Anatolian Fine Arts High School Students and attitudes of Local High School students towards piano lessons and both high school graduates have good and bad samples.

As a conclusion, it has been found out that there is no relation between the success of the students at the Branches of Music Education of Teachers College in piano lesson and the high school type they were graduated from.

Key words: piano, piano education, Anatolian Fine Arts High School, success.

ÖNSÖZ

Çalgı eğitimi, sanat eğitimi içinde, fonetik sanatlar eğitiminin önemli bir alt boyutudur. Öğrenciler yerel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıma fırsatını çalgı eğitimi aracılığı ile elde ederler. Çalgı eğitimi içerisinde de piyano eğitiminin yeri ve önemi büyüktür. Piyanonun çok ses üretebilen bir çalgı oluşu, ses sınırının geniş olması ve eğitim müziği içinde önemli bir eşlik çalgısı olması, entonasyon probleminin olmaması gibi nedenler bizi bu sonuca götürmektedir.

Türkiyede’ki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’ da 6 dönem piyano eğitimi verilmektedir. Öğrencilerin piyano eğitimi sürecindeki başarı seviyeleri birbirinden çok farklıdır. Bu farklılığa ne gibi faktörler neden olmaktadır?

Bu araştırma Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Öğrencilerin piyano dersindeki başarı durumları ve başarılarını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmalarım süresince her türlü desteği benden esirgemeyen değerli hocam, danışmanım, Prof. Gökay YILDIZ’a, Yard. Doç. Dr. Elife DOĞAN’a, Yard. Doç. Dr. Behzat SAVAŞ’a, uzman görüşleri ve paylaşımları için Prof Gül ÇİMEN ve Prof. Nevhiz ERCAN’a teşekkürlerimi sunarım.

Arş. Gör. Elmas GÜN

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
İÇİNDEKİLER.....	vi
KISALTMALAR DİZİNİ.....	viii
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	ix

GİRİŞ

GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu, Problem Cümlesi ve Alt Problemler...	4
1.2. Araştırmanın Amacı.....	6
1.3. Araştırmanın Önemi.....	6
1.4. Sayıtlar ve Sınırlılıklar.....	7
1.5. Tanımlar.....	7
1.6. Evren ve Örneklem.....	8

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMELLER

KURAMSAL TEMELLER	9
2.1. Eğitim.....	9
2.2. Sanat Eğitimi.....	11
2.2.1. Müzik Eğitimi.....	13
2.2.1.1. Müzik Öğretmenliği Eğitiminin Tarihçesi...	17
2.2.2. Çalgı Eğitimi.....	22
2.2.3. Piyano Eğitimi.....	23
2.2.3.1. Piyanonun Tarihi Gelişimi.....	24
2.3. Piyano Eğitiminde Başarıyı Etkileyen Faktörler.....	26

2.3.1. Teknik ve Fiziksel Faktörler.....	26
2.3.1.1. Piyoano Tekniğinin Tarihsel Gelişim Süreci.....	27
2.3.1.2. Piyanoda Kullanılan Çeşitli Çalım Teknikleri..	29
2.3.1.3. Piyanoda Dengeler.....	33
2.3.2. Psikolojik Faktörler.....	34
2.3.2.1. Psikolojik Gerginliğin Giderilmesi.....	37
2.3.3. Kuramsal Faktörler.....	38
2.3.3.1. Müzikte Form Bilgisi.....	39

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ-TEKNİKLERİ VE VERİ KAYNAKLARI	40
3.1. Araştırma Yöntemi – Teknikleri.....	40
3.2. Veri Kaynakları.....	40
3.3. Verilerin Çözümlemesi.....	41

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI VE DEĞERLENDİRME	43
4.1. Araştırma Bulguları.....	43
4.2. Değerlendirme	43

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER	66
KAYNAKÇA.....	69
ÖZGEÇMİŞ.....	73

KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	Anabilim Dalı
AGSL	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
GL	Genel Lise
MÜ	Muğla Üniversitesi
PAÜ	Pamukkale Üniversitesi
SDÜ	Süleyman Demirel Üniversitesi

ÇİZELGELER (TABLOLAR) DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Üniversitelere ve Mezun oldukları Lise Türüne Göre Dağılımı.....	43
Tablo 2: Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki Öğrencilerin Piyano Dersi Başarı Puanlarının Dağılımı.....	44
Tablo 3: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Başarı Puanları Dağılımı “t” Testi Sonuçları.....	44
Tablo 4: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Piyano Dersindeki Başarı Durumlarını Etkileyen Teknik-Fiziksel, Faktörlere Göre Anlamlı Fark Var mıdır?.....	45
Tablo 5: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Piyano Dersindeki Başarı Durumlarını Etkileyen Psikolojik Faktörlere Göre Anlamlı Fark Var mıdır?.....	45
Tablo 6: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Piyano Dersindeki Başarı Durumlarını Etkileyen Kuramsal Faktörlere Göre Anlamlı Fark Var mıdır?.....	46
Tablo 7: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Derslerindeki Başarı Düzeylerindeki Artışı Belirlemeye Yönelik Bulgular.....	46
Tablo 8: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Teknik Düzeylerine Belirlemeye Yönelik Bulgular.....	47
Tablo 9: Uygulanmakta Olan Piyano Eğitim-Öğretim Programının Öğrencilerin Düzeyine Uygunluğunu Belirlemeye Yönelik Bulgular..	48
Tablo 10: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyanodan Kaliteli Ses Elde Edebilmelerine Yönelik Bulgular.....	49

Tablo 11: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Öğretmenlerinin Gözlemlediği Teknik Hataları Kısa Sürede Düzeltebilmelerine Yönelik Bulgular.....	49
Tablo 12: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Eser ve Etütlerini Teknik ve Estetik Özelliklerine Uygun Olarak Çalabilmelerine Yönelik Bulgular.....	50
Tablo 13: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Eser ve Etütlerdeki Süslemeli Notaları Zorlanmadan Çalabilmelerine Yönelik Bulgular.....	50
Tablo 14: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Sağ ve Sol Elin Birlikteliğini Sağlayabilmelerine Yönelik Bulgular...	51
Tablo 15: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Eser ve Etütlerini Belirlenen Süreler Çerçevesinde Yetiştirebilmelerine Yönelik Bulgular.....	52
Tablo 16: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Derslerinin Öneme ve Gerekliliğine Karşı Tutumlarına Yönelik Bulgular.....	52
Tablo 17: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Derslerinden Sıkılmalarına Yönelik Bulgular.....	53
Tablo 18: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Çalmaktan Zevk Almalarına Yönelik Bulgular.....	54
Tablo 19: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Düzenli Olarak Piyano Çalışmaya İstek Duymalarına Yönelik Bulgular.....	54
Tablo 20: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Etkinliklerde Piyano Çalmaya İstek Duymalarına Yönelik Bulgular	55

Tablo 21: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Tekrarlamadıkları Eserleri Unutmalarına Yönelik Bulgular.....	56
Tablo 22: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Eser Seçiminde Öğretmenleriyle İletişimine Yönelik Bulgular.....	56
Tablo 23: Piyano Öğretim Elemanının Öğrencilere	
Yeterli Motivasyonu Sağlayabilmesine Yönelik Bulgular.....	57
Tablo 24: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Piyano Sınavlarında Performanslarını Etkileyecek Kadar	
Heyecanlanmalarına Yönelik Bulgular.....	58
Tablo 25: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Deşifre Becerilerine Yönelik Bulgular.....	58
Tablo 26: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Fa Anahtarını Okuyabilmelerine Yönelik Bulgular.....	59
Tablo 27: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Hız Terimlerini Bilmelerine Yönelik Bulgular.....	60
Tablo 28: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Gürlük Terimlerini Bilmelerine Yönelik Bulgular.....	60
Tablo 29: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Çalıştıkları Eserlerin Bestecilerini Araştırmalarına	
Yönelik Bulgular.....	61
Tablo 30: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin	
Çalıştıkları Eserlerin Armonik Yapı ve Formlarını	
İncelemelerine Yönelik Bulgular.....	62

GİRİŞ

Birçok insan başarının kendilerine ne ifade ettiğini tanımlayamamaktadır. Oysa başarının ne olduğunu bilmeyen ona nasıl ulaşabilir ki? Çoğumuz başarının elde edilecek somut bir varlık olduğunu düşünürüz. Onu kazandıktan sonra da daima bizimle olacağı düşüncesi vardır beyinlerimizde. Ancak başarı somut değildir! Çoğu insanın yaşadığı temel sorun başarıya ulaşamamaları değil, başarıyı yanlış algılamalarıdır. Yaşadığımız hayatın bir yol olduğunu düşünürsek başarı; varacağımız bir nokta, gidilecek bir yer değil, yolculuğun ta kendisidir. Bir noktaya vardığımız ya da bir amaca ulaştığımız zaman birdenbire başarılı olmuş sayılmayız. Başarı bir süreçtir ve bu süreç yaşadığımız sürece devam eder. Bu sürece etki eden pek çok değişken vardır. Fizyolojik faktörler, psikolojik faktörler ve toplumsal çevrenin başarımız üzerinde olumlu ya da olumsuz etkileri bulunmaktadır. Diğer yandan bireyin iç disiplini, ilgi ve motivasyonu, sağlıklı bir beden ve düşünme yetisinin olması, kendi yeteneklerinin farkında olması, yaratıcı düşünme gücü başarısını olumlu yönde; tersi durumlar da olumsuz yönde etkilemektedir.

Çağımız, bilgi çağıdır. Bu süreç içinde çağı yakalamaya çalışan tüm kurumlar gibi eğitim kurumlarımız da bireyleri başarı sürecinde olumlu yönde etkilemek için çağdaş beklentilere yanıt vermek zorundadır.

Ülkemizin yirminci yüzyılda gereksinim duyduğu eğitim anlayışı, yirmi birinci yüzyılda da değişmemiştir. Toplumumuzda yeniye ve yaratıcı düşünceye açık, öğrenmeye istekli, beğeni düzeyi gelişmiş, algılama gücü kazanmış, akılcı ve üretken insan modeline olan özlemimiz yine her zamankinden fazladır. Eğitim çabalarının genel amacı, yetişmekte olan gençlerin, içinde bulundukları topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardım etmek olduğunu göre, bu uyumun sağlanması ancak, bireylerin yetenekleri doğrultusunda yönlendirilip, geliştirilmesine bağlıdır. Bu aşamada eğitim kurumlarının üstlendiği yönlendirme işlevinin amaca uygun hizmet etmesi gerekir. Her çocuğu yeteneği, eğilimleri ve hakları göz ardı edilmeden, kendi yollarını seçebilecek yeterlilikte, özgür kişiler olarak eğitmek, eğitim sisteminin günün değişen koşul ve gereksinimlerine göre kendisini yenilemesiyle mümkün olacaktır (Kabay, 2003).

“Dictionary of Education” da birçok eğitim tanımına yer verilmiştir. Bunlardan bazıları aşağıdadır:

Eğitim, bireyin yaşadığı toplumda, pratik değeri olan yetenek, tutum ve diğer davranış formlarını edindiği süreçler toplamıdır; Eğitim; kişinin toplumsal yeteneklerinin ve optimum kişisel gelişmesinin sağlanması için, seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreçtir; Eğitim; kişilik, zeka, ilgi ve yaşantılar gibi kuvvetlerin etkileşmesidir (Varış, 1987).

Topluma yaratıcı düşünebilen, aktif, sorumluluk sahibi, kendinin ve çevresinde olanların bilincinde, değerlere saygılı bireyler kazandırmak için eğitim sistemimizde sanata büyük bir önem ve yer verilmelidir. İnsanlar kendilerini daha iyi ifade edebilmek ve çevreleriyle sağlıklı ilişkiler kurabilmek çabasıyla sanattan yararlanmışlar ve sanat ürünleri ortaya koymuşlardır. Çünkü sanat hem bilgilenme, hem de bir iletişim aracıdır.

Sanat eğitimi ise, sosyal, kültürel ve ekonomik gereksinimlerin yanı sıra estetik gereksinimi giderme çabasını da taşır.

“Estetik gereksinimi gidermede ve estetik kimlik/kişilik kazandırma ve geliştirmede sanat eğitimi belirleyici rol oynar” (Uçan, 1996).

Sanat eğitimi, hızla değişip kendini yenileyen ve gelişen toplumda, bireye daha bilinçli davranmayı ve yeniyi yaratmayı sağlamaktadır.

Toplumumuza özgür kişilikli, evrensel değerleri yaşam biçimi haline getirmiş bireyler kazandırmak gerekir. Böyle bir insan kişiliği, doğumla birlikte getirilen yetenekleri değerlendiren çağdaş eğitimle sağlanabilir. Eğitimin başarılı olabilmesi de öncelikle bireysel ayrıcalıklara, doğru hitap etmeye bağlıdır.

Bir çocuğun 0–2 yaş arasında içinde bulunduğu sosyal ve kültürel ortam, çocuğa verilen eğitim, onun kişiliğin temelini oluşturur. Daha da önemlisi sağ ve sol beyin diye adlandırılan bölümlerin dengeli, uyumlu gelişip gelişmemesini belirler. Sağ beyin fonksiyonları, müzik, spor, sanat, anlama, rüya, mistik duygu ve düşüncelerin merkezidir. Eğer 0–2 yaş döneminde eğitim özgür, demokratik, eleştirel düşünmeye açık, merak uyandırıcı, bilimsel kuşkuya yer veren, araştırmacı, yaratıcı, üretken nitelikte ise; okul, aile ve toplum kültürel yönden çocuğa bu nitelikleri kazandırmaya ortam hazırlıyorsa, sol beyin, sağ beyinle dengeli çalışır. Birey mantıklı, bilimsel, tutarlı düşünmeye, olayların nedenlerini ve araştırmaya yetenekli hale gelir. Duyguyla düşünme, bilimsel yaratı ile sanatsal zevk alma birbirini

tamamlar. Böylece topluma özgür kişilikli, ulusal ve evrensel değerleri bütünleştirebilen bireyler kazandırılmış olur.

Eğer yetenekler sağlıklı geliştirilmezse, birey ve ülke açısından kayıplar yaşanır. Eğitim adına yaşanan bu kayıplar ve ortaöğretim kurumlarımızda verilen sanat eğitime ilişkin sorunlar ve eksiklikler, Milli Eğitim Bakanlığı'nda toplanan komisyonlarda zaman zaman dile getirilir. Nihayet, bireyin doğasında bulunan yaratıcılık özelliğinin geliştirilmesi, kişiliklerin oluşması ve nitelikli bir insan olarak yetişmesini sağlamak amacıyla, yaratıcılığa dayalı eğitim adına, 16 Ekim 1989 yılında İstanbul'da Erenköy Kız Lisesi bahçesinde bulunan pansiyon binasının tahsisıyla, ilk Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi (AGSL) açılır.

Sanat eğitiminin içinde yer alan müzik eğitimi, bireylerin içinde bulunduğu çevre ile sağlıklı iletişim kurabilmelerini, bireysel algı ve duyarlılıklarının artmasını sağlamaktadır. Ayrıca toplumun kültürel yapısının kuşaktan kuşağa aktarılmasında da müzik eğitimi gereklidir. Bu düşünceden hareketle AGSL'nin kurulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

AGSL, genel kültür ve genel yetenek derslerini müzik eğitimi ile birlikte vermektedir. Müzik öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakülteleri'nin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları (ABD)'na öğrenci hazırlamak da AGSL'nin amaçları arasındadır. Ancak Müzik Eğitimi ABD'na girebilen öğrencilerin tümünü AGSL mezunu öğrenciler oluşturmamaktadır. Bu liselerin dışındaki Genel Lise (GL) mezunu öğrenciler de yetenek sınavında başarılı olup Müzik Eğitimi ABD'na girmeye hak kazanmaktadırlar.

Eğitim Fakülteleri'nin Müzik Eğitimi ABD'nda alan bilgisi, genel kültür ve mesleki eğitim dersleri verilmektedir. Alan bilgisi dersleri mesleki anlamda verilen derslerdir. Örneğin gitar, piyano, flüt, müziksel teori ve işitme, koro ve bireysel ses eğitimi gibi. Bu derslerin çoğunluğunu çalgı eğitimi dersleri oluşturmaktadır. Müzik eğitimi içinde çalgı eğitiminin önemi büyüktür. Çalgı eğitimi, müzikal yaratıcılık ve başarı duygusunun geliştirilmesi açısından önemli bir yere sahiptir. Piyano eğitimi ve öğretimi ise müzik eğitimi kurumlarında verilen çalgı eğitiminin önemli bir dalıdır ve müzik öğretmenliğinin temelini oluşturmaktadır

“Piyano eğitimi, bireyin müzik eğitimi içerisinde aldığı disiplini, çoksesliliği yaşayabilmesini, duyabilmesi ve uygulayabilmesini sağlayan gerekli davranışların kazandırıldığı ve müziğin kendisini yaparak yaşattığı bir süreçtir” (Tufan, 1997).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda, öğretmen adaylarına piyano temel tekniğinin geliştirilmesinin yanında, çaldığı eserlerin formu, dönemi, bestecileri ile ilgili genel bilgiler de verilmektedir.

AGSL’den gelen öğrenciler, dört yıllık bir piyano eğitimi almış olarak müzik öğretmenliği programlarına yerleşmektedirler. Fakat GL mezunları herhangi bir piyano eğitimi almamış ya da kısa sürelerde özel ders almış olarak Müzik Eğitimi ABD’na yerleşmektedirler. Bu durumda Müzik Eğitimi ABD’na giriş aşamasında öğrencilerin müziksel yaşantılarının aynı olmadığı görülür. Özellikle de piyano eğitimi sırasında bu farklılığın açıkça gözlemlenmesi beklenmektedir. GL mezunu, daha önce piyano eğitimi almamış bir yetişkinin belirli bir yaştan sonra piyano eğitimine başlaması başarı süreci üzerinde etkili olacak çeşitli teknik ve psikolojik problemleri de beraberinde getirecektir. Öte yandan daha önce öğrenilmiş yanlış davranışları da beraberinde getirebilecek, piyano eğitimi almış olmanın dezavantajını da yaşayabileceği göz önünde bulundurulması gereken AGSL mezunu öğrenciler vardır.

1.1. Problem Durumu

Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği ABD kontenjanlarının tamamı AGSL mezunu öğrenciler tarafından doldurulmamakta, GL mezunları öğrenciler de kontenjanda yer almaktadırlar. Müzik Eğitimi ABD’de öğrenim görmekte olan öğrenciler AGSL ve GL karmasından oluşmaktadır.

Müzik Eğitimi ABD’de piyano öğrenimi gören birbirinden çok farklı eğitimlerden geçmiş öğrenciler aynı piyano öğretim programından sorumlu tutulmaktadırlar. Ancak farklı ön öğrenmelerden geçmiş ve farklı liselerden gelen bu iki grubun, aynı eğitim-öğretim ortamında piyano derslerinde göstereceği başarı düzeyi nedir? Başarı düzeyleri arasında anlamlı farklar var mıdır? Başarılarını etkileyen faktörler nelerdir? AGSL mezunu öğrenciler piyano eğitiminin temellerini alarak geldikleri Müzik Eğitimi ABD’de başarılı bir süreç gösterebiliyorlar mı? Bu

öğrencilerin piyano derslerine karşı kendi başarılarını ve düzeylerini algılamaları nasıldır? Daha önce aldıkları piyano eğitimi ve getirdikleri ön öğrenmeler başarı sürecini nasıl etkilemektedir? Diğer taraftan GL mezunlarının piyano dersine bakış açıları nedir? Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD piyano öğretim elemanlarının AGSL ve GL çıkışlı öğrencilerin piyano dersindeki başarı süreciyle ilgili düşünceleri nelerdir?

İşte tüm bu sorulardan hareketle yola çıkılmış olan bu araştırmada Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’de öğrenim gören öğrencilerin, mezun oldukları lise türüne göre piyano dersindeki başarı durumları ve başarılarını etkileyen faktörler belirlenecektir. Ayrıca piyano eğitimine AGSL’de başlamış olan öğrencilerle GL mezunu öğrencilerin lisans dönemi boyunca piyano derslerinden aldıkları başarı puanları karşılaştırılacak ve mezun olunan lise türüne göre öğrencilerin not başarıları arasında anlamlı fark olup olmadığı değerlendirilecektir.

Problem Cümlesi

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre piyano dersindeki başarı durumları ve başarılarını etkileyen faktörler nelerdir?

Alt Problemler

- 1- Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki AGSL ve GL çıkışlı öğrencilerin piyano dersi başarı puanları nedir?
- 2- Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre piyano dersi başarı puanları arasında anlamlı fark var mıdır?
- 3- Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre, piyano dersindeki başarılarını etkileyen teknik ve fiziksel, psikolojik ve kuramsal faktörlere göre anlamlı fark var mıdır?

- 4- Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre ölçek maddelerine verdikleri yanıtların dağılımı nasıldır?
- 5- Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki piyano öğretim elemanlarının AGSL ve GL çıkışlı öğrencilerin piyano dersindeki başarı durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırma, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki AGSL ve GL mezunu öğrencilerin piyano derslerindeki başarı durumlarını ve başarıları etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki öğrencilerin mezun olunan lise türüne göre teknik-fiziksel, psikolojik ve kuramsal açılardan piyano derslerindeki başarı düzeylerinin belirlenmesi ve öğretim elemanlarının da bu konudaki görüşlerinin alınması bakımından önem taşımaktadır.

1.4. Sayıtlar

- 1- Araştırmanın örneklem grubunu Süleyman Demirel, Muğla ve Pamukkale Üniversiteleri oluşturmaktadır ve Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'nin genelini temsil etmektedir.
- 2- Öğrencilerin dönem sonu sınavlarından aldıkları puanlar ders başarısını yeterince yansıtmaktadır.
- 3- Üniversitelerin ilgili birimlerinden toplanan öğrenci transkriptleri gerçeği yansıtmaktadır.
- 4- Araştırmada veri toplama amacıyla kullanılan anket, görüşme ve alan yazın taraması bu araştırmanın sonuçlandırılması için yeterince uygundur.

5- Ankette kullanılan soruların geçerliliği ve güvenilirliği yüksek olup, sağlıklı sonuçlar elde edilmesini sağlamıştır.

6- Araştırmaya katılan cevaplayıcıların, ölçme araçlarına samimi cevap verdikleri kabul edilmektedir.

Sınırlılıklar

- 1- Araştırma 2005–2006 Eğitim öğretim yılı bahar dönemi,
- 2- Pamukkale, Muğla ve Süleyman Demirel Üniversiteleri Müzik Eğitimi ABD 1.,2. ve 3. sınıf öğrencileri,
- 3- Pamukkale, Muğla ve Süleyman Demirel Üniversiteleri Müzik Eğitimi ABD piyano dersi öğretim elemanlarının görüşleri,
- 4- Piyanoda başarıyı etkileyen fizyolojik, psikolojik ve kuramsal faktörler ile sınırlandırılmıştır.

1.5. Tanımlar

Başarı: Eğitim sürecinde hedeflenen bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor davranışların istenilen düzeyde gerçekleştirilmesidir.

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi (AGSL): İlköğretim üzerine bir yıl hazırlık sınıfı ve en az üç yıl lise öğrenim süresi olan, müzik ve resim alanlarında eğitim veren ve öğrencilerini özel yetenek sınavıyla alan ortaöğretim kurumudur.

Müzik Eğitimi: Bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırmak, bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını amaçlı olarak değiştirme ve geliştirme sürecidir (Uçan, 1996).

Piyano Öğretim Programı: Piyano öğretim sürecinin önceden tasarlanan ve bu planın uygulamadaki görünümüdür.

Teknik: Bir sanatı icar usulü ya da hüneridir.

1.6. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiyede’ki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrenciler oluşturmaktadır.

Süleyman Demirel Üniversitesi, Muğla Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrenciler araştırmanın örneklem grubudur.

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMELLER

Bu bölümde; eğitim, sanat (müzik) eğitimi ve çalgı (piyano) eğitimi ile ilgili tanım ve açıklamalara yer verilmiş, araştırmada ele alınan probleme yönelik olarak Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin kuruluşu, özellik ve gelişim süreçleri ile müzik öğretmenliğinin tarihçesi üzerinde durulmuştur. Ayrıca, piyano eğitiminde başarı üzerinde etkisi olan teknik, psikolojik ve kuramsal temeller alan yazın taraması yapılarak açıklanmıştır.

2.1. EĞİTİM

Çağımız bilim ve bilgi çağıdır. Teknolojik, sosyal, siyasal ve kültürel gelişmeler içinde eğitim kurumlarımız da çağı yakalamak adına birtakım değişim ve yenilikleri gerçekleştirmek durumundadır. Çağdaş ve yeniliklere açık bir toplumun oluşabilmesi için ise öncelik; nitelikli bir eğitim programının geliştirilmesidir. Değişen dünyaya uyum sağlamaya çalışan birey, doğru, kaliteli ve etkili bir eğitime ihtiyaç duymaktadır. Çünkü eğitim, hızla gelişmekte olan dünyada, bireye seçimlerinde daha bilinçli olma ve yaratıcı düşünme yeteneği kazandırmaktadır.

Bu bağlamda öncelikle eğitimin tanımını yapmak gerekir. Eğitim, farklı biçimlerde anlaşılmakta ve tanımlanmaktadır. Birçok kaynakta farklı eğitim tanımlarına rastlanmaktadır. Bunun nedenini, eğitimin çok boyutlu ve kapsamlı, aynı zamanda da birçok pozitif bilimden ve yaklaşımdan kaynağını alan bir süreç olmasına dayandırabiliriz. Sönmez (1994), bunu, eğitimin dayandığı felsefi sistemlerin ve psikolojik yaklaşımların farklı olmasına bağlamaktadır.

Ertürk (1994)'e göre eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı istendik değişme meydana getirme sürecidir. Bu tanımdan hareketle, uğraşısı insan olan müzik sanatının geliştirilmesinde, gelecek kuşaklara aktarılmasında en etkili süreç “Eğitim”dir.

Hachette (1983'den Akt. Bilgin, 1998)'e göre; eğitim, insanın toplum yaşamına uyumunu sağlamak, bazı yeteneklerini geliştirmek ve bazı değerlere saygı duymaya yöneltmek için uygulanan yöntemlerin tümüdür.

“Eğitim, önceden belirlenmiş amaçlara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler sistemidir”(Çelikkaya, 1997).

Eğitim “insanın kişiliğini besleme süreci” ve “insan sermayesine yapılan yatırım” olarak kabul edilmektedir. En genel tanımıyla “istendik davranış değiştirme ya da oluşturma sürecidir” (Senemoğlu, 1998).

Yapılan tüm bu eğitim tanımlarından da anlaşılacağı üzere genel olarak eğitim; insan davranışlarında olumlu yönde istendik davranış değişikliği meydana getirerek, onu topluma kazandırmak, toplumun değer yargılarını benimsetmek ve kendini gerçekleştirmesine yardımcı olmak amacıyla yapılan bilimsel, planlı ve programlı etkinlikler sürecidir diyebiliriz.

Eğitimin genel amacı, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretme, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğu taşır. Eğitimin bilimsel değerlere dayandırılması gerekir. Eğitim, yaşama hazırlık değil yaşamın ta kendisidir; yaşamla özdeştir. Bu özellikte eğitim, yaşama yön veren, yaşam biçimine özellikler kazandıran bir süreçtir (Varış, 1987).

Eğitim, amaç olmaktan ziyade, bireylerin topluma kazandırılmasında önemli bir rol oynayan etkili bir araçtır. Ayrıca bu araç, milli kültürümüzü, gelenek ve göreneklerimizi kuşaktan kuşağa aktarmayı; birçok alanda gelişme ve başarının arttırılmasını; kişinin benliğini kazanması ve topluma uyum sağlamasını amaç edinmiştir. Başka bir deyişle, bireyin mutluluğunun temeli olan benlik gelişiminde ve topluma uyumunda, onun aile ve çevre yaşantılarının yanında eğitim süreci de son derece etkilidir.

Çağdaş toplumlarda eğitim, genç bireyleri bedensel (fiziki), bilişsel (zihni), duyuşsal (hissi) ve devinışsel (hareki) yönleriyle birer bütün halinde en uygun ve ileri düzeyde yetiştirmeyi amaçlar; onların yapıcı, yaratıcı, koruyucu, geliştirici, taşıyıcı, sağlıklı birer tüketici olmalarını ön görür; her birinin uyumlu, doyumlu ve güvenli olmalarını ekler. Çünkü birey olarak genç insan biyopsişik varlık bütünü ve bileşkesidir. Bu nedenledir ki, özellikle genç bireylere ilişkin çağdaş eğitimin uygulanma alanları belirlenirken birey olarak insanın biyopsişik olarak bütünlüğü göz önünde bulundurulmaya özen gösterilir. Çağdaş eğitime ilişkin düzenlemeler, planlamalar ve uygulamalar bütünlük esas alınarak gerçekleştirilmeye çalışılır. Bu durum çağdaş eğitimin

“bilim”, “sanat” ve “teknik” denilen üç alanı da kapsayan ya da her üçüne de açılan ve uzanan çerçevede gerçekleştirilmesini gerektirir. Çünkü bu alanlar, aslında insanın biyopsişik bütünlüğü içinde yer alan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yapıları yoluyla, çevresiyle etkileşimin ürünleridir. Çağdaş insan, çevresiyle etkileşirken ya da onunla daha etkili ve verimli bir etkileşime hazırlanırken bu ürünleri kullanmadan edemez (Uçan, 1994).

2.2. SANAT EĞİTİMİ

Bir toplumun hayat damarlarından biri olan sanat, insanların estetik gereksinimlerini karşılamak amacıyla ortaya çıkmış ve zamanla kültürlerarası iletişimi sağlayan toplumsal bir ihtiyaç haline gelmiştir. Sanat, duygu ve düşüncelerimizi dış dünyaya ifade etmenin estetik kaygılar taşıyan bir yoludur. İnsanlar sanat aracılığıyla kendilerini ifade edip, duygu ve düşüncelerini daha özgür bir biçimde anlatabilirler. Çünkü sanat, aynı zamanda etkili bir iletişim aracıdır.

İnsan; kaynak, tür ve işlev yönünden zengin bir çeşitlilik gösteren belli gereçleri algılar ve yorumlar, çözümler, işler ve giderek değişik anlatım biçimleri oluşturur. Bu anlatım biçimlerinin “estetik temelli” olanlarına, “sanatsal anlatım biçimleri” ya da kısaca “sanat” denir. Sanat eğitimi bireye kendi yaşantısı yoluyla, amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma süreci olarak tanımlanabilir. Bireyin bilişsel, devinişsel yönlerinin yanında özellikle duyuşsal yönünün de gelişmesinde çok önemli rol oynayan sanat eğitimi, temelde sanatsal etkinlik ve etkileşimler yoluyla, bireyin yaratma güdüsünü doyurmaya, estetik gereksinimlerini karşılamaya, beğeni olgusunu geliştirmeye ve içinde yaşadığı gerçekliğe daha duyarlı olmasını sağlamaya yöneliktir (Uçan, 1994).

Sanat eğitimi ya da başka bir deyişle; sanat yoluyla eğitim, kimi düşünürlerce Plato’ya kadar indirilmekte, kimilerince de ancak yirminci yüzyılda söz konusu olabilecek bir etkinliğe kavuşmuş olarak kabul edilmektedir. Sanat eğitiminin kuram olmaktan çıkıp, topluca konuşulması, uygulamaya geçiş yönünde adımların atılması, Almanya’da 1890’larda başlamaktadır. 1901’de Dresden’de, 1903’te Weimar’da ve 1905’te Hamburg’ta yapılan Sanat Eğitimi Kongreleri, bu akımın gelişmesinde önemli rol oynamışlardır. Çocuğun sanata ilişkin yaratıcılığı üzerinde önemle durulması, resim olsun, müzik olsun, bedensel hareketler ve edebiyat dersleri olsun, çocuğun tüm uğraşlarında sanatsal yöne değer vermesi, hatta bunların ağırlık taşımalarının gerekliliği kabul edilmiştir (San, 1977).

Ünlü sanat tarihçisi Herbert Read, (1960) “Sanat ve Toplum” isimli yapıtında sanatla ilgili olarak şunlara değinmektedir:

Duygu, düzen, tasarım ve izlenimler, belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve li bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş gerçekleri anlatan, özgün ve estetik bir bütündür. Sanatın en basit ve kullanılan tanımı; hoşya giden biçimler yaratma çabasıdır. Bu biçimler bizim güzellik duygumuzu okşar ve güzellik duygumuzu okşayan da, duygularımız arasındaki biçim bağlantılarının birliği ve ahengidir.

Bu özelliklerinden ötürü eğitim sistemimizde sanat eğitime yer verilmesi bir gerekliliktir.

Eğitim sistemimiz, toplumun ve özellikle genç kuşağın çağdaş beklentilerine yanıt vermekten uzak kalmıştır. Fen ve matematik ağırlıklı geleneksel eğitim sistemimizde fiili amacın, öğrenciye bilgi yükleyerek onu üniversite sınavlarına hazırlamaya yönelik olarak işlediği görülmektedir. İnsanın genel eğitimini bu bütünlük içinde düşünmek, sanat eğitimini genel eğitimin bir parçası olarak kabul etmek zorundayız (Gençaydın, 1990).

“Sanatın görme, duyma, duyumsama, düşünme, sezme yetilerinin bütünlüğünde süzülen bir ileti olduğunu göz önünde tutarak, sanata bir görme biçimi olarak yaklaşmalıyız ve sanat eğitimini her şeyden önce –görme eğitimi- olarak düşünürsek, o zaman sanat eğitimi doğal olarak eğitimin bütünlüğü içinde yerini bulacak, eğitimin vazgeçilmez bir parçası olacaktır” (İşpiroğlu, 1998).

Yaşadığımız çevrede gelişen olayları ve nesneler arasındaki ilişkileri duyu organlarımız ile algılayıp, değerlendirip, ona bir anlam yükleriz. Bireyin deneyim ve birikimlerinin altında da algı süreçlerinin önemli bir payı vardır. Sanat eğitiminin temeli olan algılamanın anlamını da “gözle düşünmek” olarak nitelendiririz. Gözle düşünmek, dikkatin yoğun ve amaçlı bir biçimde nesneye yöneltilmesi sonucu, o nesne ile ilgili ilişkilerin anlaşılmasına çalışılmasıdır. Dolayısıyla sanat eğitiminin amacı, öğrenciyi gözle düşünmeye alıştırmak, doğaya, olaylara ve yaşama bilinçli bakmayı öğretmektir (Gençaydın, 1990).

Toplumumuzda insanların sanat, sanatsal etkinlikler ve sanat eğitime olan ilgilerinin arttığı görülmektedir. Ancak eğitim sistemimizde sanat eğitime yeterli özen gösterilmemektedir. Ortaöğretim kurumlarımızda sanat eğitimi dersleri, seçmeli ders olarak yer almaktadır. Bir yükseköğretim programına yerleşme amacı ve kaygısı taşıyan genç kuşak, sanat derslerinin bu kaygılarına cevap vermeyeceği düşüncesinden hareketle sanat derslerini ikinci plana atmaktadır. Oysaki sanat dersleri diğer derslerle bir bütün olarak düşünülmelidir. Sanatın yaratıcı düşünmeyi, özgüveni, pozitif düşünme ve olaylar karşısında pratik çözüm önerileri getirebilecek üretkenliği geliştirdiği açıktır. Bu nedenlerden dolayı, eğitim sistemimizin sanat eğitimi ile bütünleştirilmiş bir yapıya ihtiyacı vardır.

Sanat eğitimi iyi gerçekleştirildiği takdirde son derece etkili ve verimli bir yatırımdır. Çünkü iyi bir sanat eğitimi, çok yönlü, kapsamlı ve maliyetin kat kat üstünde yarar sağlar, ürün verir. Üstelik bu yarar ve ürün, eğitimin hemen başlangıcından itibaren görülmeye başlar, birikir ve katlanarak üst üste yığılır. Her yarar yeni bir yarar, her ürün yeni bir ürün, her birikim yeni bir birikim doğurur (Uçan, 1991).

Sanat eğitimi, yalnızca sanatçı yetiştirmeye yönelik bir eğitim olarak algılamak son derece yanlış olur. Sanat eğitimi, sanatı bir araç olarak kullanarak, bireyin sağlıklı bir kişilik kazanıp, sanat aracılığı ile eğitilmesidir. Sanat eğitimi geleceğe yatırımdır ve hemen ilk dönemlerinde çok iyi ürünleri de beraberinde getirir.

Sanat eğitimi her biri kendi içinde dallara ayrılan;

- a) Fonetik sanatlar eğitimi,
- b) Plastik sanatlar eğitimi,
- c) Dramatik sanatlar eğitimi şeklinde sınıflandırılabilir.

2.2.1. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, Sanat eğitiminin bir alt boyutu olan “fonetik sanatlar eğitiminin” içinde yer alır.

“Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri belirli amaç ve yöntemle belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyişini anlatan estetik bir bütüne müzik denir” (Uçan, 1994).

Müzik ve müzik eğitiminin, yaşamımızda önemli bir yeri olduğu eski çağlardan beri bilinmektedir. Pythagoras (İ.Ö. 5-6 yy), Farabi (874-950) ve İbn-i Sina (980-1037) gibi alimler eserlerinde müziğe bilimsel açılardan yaklaşmışlardır.

“Konfüçyüs (İ.Ö. 551-478) müziğin toplum düzenindeki yerine ve eğitimdeki önemine değinmiştir” (İlyasoğulları, 1995).

“Pythagoras’a ve Platon’a göre müzik, sanatın bir dalı olduğu kadar matematik dünyasının da bir dalıdır” (İlyasoğulları, 1995).

“Pythagore, Romeau ve Helmholtz’a göre müzikal seslerin zevki, kendilerinde ve aralarında (çalgı teli uzunluğu, frekans ilişkileri) var olan basit bir matematiksel ilişkinin algılanmasına bağlıdır”(Weber, 1993).

Boethius (Akt. Eco: 53-54) müzikten söz ederken, müzik yasalarına ilişkin matematiksel bir bilimi kasteder, “müzisyen kuramcıdır, ses dünyasını

yönlendiren matematiksel kuramları bilen kimsedir, icracı çoğunlukla ustalıktan yoksun bir köle, besteci ise yalnızca kuramın açığa çıkarabileceği dile getirilemez güzellikleri bilmeyen, içgüdüleriyle hareket eden birisidir. Yalnızca ritimleri ve melodileri aklın ışığında yargılayan kimselere müzisyen denebilir. Tüm müziksel ses değişimlerini yönlendiren uyum ses olmaksızın elde edilemez... Ses ahengi, birliğe indirgenmiş farklı seslerin uyumudur... Armoni, kulağa güzel ve tek biçimli ulaşan tiz ve pes seslerin bir karışımıdır” der.

“Günümüzde müzik eğitiminin bireylerin kişilik gelişimine, sosyalleşmesine katkıda bulunduğu gerçeği giderek daha çok kabul görmektedir ve ayrıca müzik eğitimi insanın yakın çevresi ile müzik yoluyla ilişki kurabilmesini, toplumsallaşmasını, müziği bilinçli olarak üreten ve tüketen bir birey olmasını sağlar” (Özen, 1994).

“Müzik eğitimi yaparken öğretmenler müzik eğitiminin kişilik gelişimi, sosyal gelişim ve duygusal gelişim üzerindeki etkilerini değerlendirmektedirler” (Çilden, 2001).

Müzik eğitimi insan yaşamındaki işlevlerden kaynaklanır. Müziğin insan yaşamındaki işlevleri çok geniş ve kapsamlıdır. Bu işlevler:

- 1- Birey bazında; her birey potansiyel birer müzik dinleyicisidir ve dinledikleri müzik türlerine göre hareket ve tavırlarında etkilenmeler olabilir. Psikolojik anlamda müzik, birey üzerinde önemli bir etkindir.
- 2- Toplumsal bazda; toplumu oluşturan bireyleri bir çatı altında tutar, onların milli duygularına hitap eder. Ülkelerin marşları buna güzel bir örnektir.
- 3- Kültürel bazda; toplumların gerek yöresel gerekse bölgesel kültürel faaliyetleri içerisinde müzik önemli bir ayırt edici faktördür. Örneğin yöresel türküler o yöreyi temsil edebilir.
- 4- Ekonomik bazda; müziğin gerek eğitim gerekse sunumunun yapıldığı alanlar önemli ekonomik alanlardır.
- 5- Eğitimsel bazda; müzik eğitimi yoluyla insanların ruhsal gelişimlerinde önemli gelişmeler elde edilir. Örneğin birlikte müzik yaparak bireyin ileriki yaşamında birlikte iş yapabilme becerisi artırılır.

“Müziğin bu işlevlerinin insan yaşamındaki vazgeçilmez yeri ve önemi nedeniyledir ki, müzik hem etkili bir eğitim aracı, hem de önemli bir eğitim alanı haline gelmiştir” (Uçan, 1990).

Birey, çevresinde var olan çeşitli müziklerle sürekli bir etkileşim içindedir. Müziksel çevrenin nitelikli olması, etkileşimi de nitelikli kılar. Etkili bir müzik eğitimi; bireye, yaşamının diğer alanlarında da başarılı olmasını, çevresini daha bilinçli bir şekilde algılamasını, değişen ve gelişen çağa uyum sağlamasını ve yeniyi yaratma gücü sağlamaktadır.

Müziksel iletişim; duygu, düşünce, izlenim ve tasarımları veya bunları içeren davranışları, belirli güzellik anlayışlarına göre birleştirilmiş seslerden oluşan, estetik bütünlerle kurulan, belli ilişkiler yoluyla ortaklaşma ve paylaşma sürecidir. Etkili bir müziksel iletişim sırasında veya sonunda belli bir alışkanlığın veya davranış değişikliğinin oluşması beklenebilir. Hatta belli bir ortamda, belli koşullarla gerçekleştirilen, belli müziksel iletişimler, alıcılarda belli müziksel alışkanlıkların veya belli müziksel davranış değişikliklerinin, yani belli müziksel öğrenmelerin oluşturulmasını amaçlar (Uçan, 1996).

Müzik eğitiminde çağdaş yöntemlerin temel amacı, her şeyden önce, öğrencinin doğal özelliklerinin geliştirilmesi, yaratıcı düşünce ve fantezinin, edebi kavrayışının, müziğe duyum ve müziğe karşı hassasiyetinin terbiye olunmasından ibarettir. Pedagoji bilimi ve müzik eğitimi kişiliğin çok yönlü geliştirilmesi görevini yerine getirirken edebi ve estetik terbiyenin biçim, yöntem ve şartlarının optimal uyumunu sağlamak için amaç güderler (Askarova, 1997).

Müzik eğitimi genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç ana grupta planlanıp, uygulanmaktadır. Genel müzik eğitimi, bireye genel bir müzik kültürü kazandırmayı amaçlar. Özengen müzik eğitimi, genel ve mesleki müzik eğitimi arasında bir köprü işlevi görür ve daha çok bireyin müziksel beğenilerini geliştirmeyi amaçlar. Mesleki müzik eğitimi ise, müziği kendine iş edinmiş kişiler için mesleki müzik donanımı kazandırmayı amaçlar. Diyebiliriz ki; genel müzik eğitimi, müzik eğitiminin temellerini atar, özengen müzik eğitimi ona bir hareketlilik kazandırır, mesleki müzik eğitimi de geliştirip zirveye ulaştırır.

“Düzey bakımından müzik eğitimini üç ayrı şekilde sınıflandırabiliriz:

a) Genel Müzik Eğitimi

“Genel müzik eğitimi, ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1994).

Genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitime hazırlayıcıdır. Toplumun müziğe olan ilgisinin ve müzik bilgisinin artırılması, topluma bilinçli müzik dinleyicilerinin kazandırılması bakımından büyük önem taşımaktadır.

b) Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi

Müziğe amatörce ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar. Özengen müzik eğitimi de mesleki müzik eğitime hazırlayıcıdır. Birey tamamen içten güdülenerek kendi istekleri doğrultusunda, resmi ya da özel kuruluşların düzenledikleri kurslar, özel dersler, konserlere katılır. Bu açıdan amatör müzik eğitimi, oldukça kalıcı bir öğrenme sağlamaktadır.

c) Mesleki Müzik Eğitimi

“Mesleki müzik eğitimi ise, müzik alanının bütününün ya da bir dalının, o bütün ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan, müziğe belli düzeyde yeteneği olan kişilere yönelik olup, mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” (Uçan,1994).

Mesleki müzik eğitimi, örgün eğitim kurumlarında, bu işin ehli kişiler tarafından gerçekleştirilir. İlköğretimin son yıllarında kendini gösterir, ortaöğretimde belirginleşir ve yükseköğretimde son halini alır. Alan bilgisi, genel kültür ve meslek bilgisini kapsayacak biçimde programlanır. Yükseköğretimde alan bilgisine ortaöğretime nazaran daha çok yer verilir.

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanında yetiştirilmiş yetkili kişiler tarafından gerçekleştirilir. Müziği, bilinçli, yöntemli ve kurallı olarak yaratan, yorumlayan, araştıran, öğreten eğitimciler ve sanatçılar yetiştirmek mesleki müzik eğitiminin temel amacıdır. Mesleki müzik eğitiminde sanatı bizzat yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve profesyonel anlamda yeterli olarak yaratan, yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci, teknolog yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin ilgisi-isteği, yakınlığı-yeteneği, doğrultusunda ve ölçüsünde gelişip doyum sağlaması değil onun ötesinde, kolun, işin ya da mesleğin gerektirdiği biçim, kapsam ve düzeyde hazırlanması, biçimlenmesi, uzmanlaşması, gelişmesi ve yetkinleşmesi esastır (Uçan, 1994).

Kuşaktan kuşağa aktarılan toplumsal müzik kültürümüzün hareketlilik kazanıp gelişmesi, müzik eğitiminin bu üç boyutunun (genel, özengen, mesleki) iç içe olup, birlikte gelişmesiyle mümkün olabilir.

Müzik eğitimi bireye kazandıracak olan kişi müzik öğretmenidir. Müzik öğretmeni alanına ne kadar hâkimse, verdiği müzik eğitimi de buna bağlı olarak nitelikli olacaktır. Müzik öğretmeni çağdaş, ileri görüşlü, yeniliklere açık, kendini sürekli geliştiren, ihtiyaçlara cevap verebilen ve üretken bir kişi olmalıdır. Müzik öğretmenin bu niteliklere sahip olabilmesi öncelikle onun iyi bir müzik eğitimi almış olmasına bağlıdır.

2.2.1.1. Müzik Öğretmenliği Eğitiminin Tarihçesi

Türkiye’de amaçlı ve düzenli bir müzik eğitiminin İmparatorluk döneminin ilk yıllarına kadar uzanan bir geçmişi olmasına karşın, müzik öğretmeni yetiştirme işine ilk kez Cumhuriyet Dönemi’nde başlandı. Cumhuriyet’in kuruluşuyla birlikte, ortaya çıkan yeni ihtiyaçlardan kaynaklanarak büyük bir hız ve yoğunluk kazanan müzik öğretmenliği eğitimine ilişkin arayışlar, çok geçmeden, yalnızca müzik öğretmeni yetiştiren bir öğretmen okulunun kurulması kararına dönüştü. Bu karar hemen uygulamaya konularak 1 Kasım 1924’de Ankara’da Musiki Muallim Mektebi (Müzik Öğretmen Okulu) açıldı. Böylece Türkiye’de öğretmenlik eğitiminin bir tür ortaokul olarak başlamasından 76 yıl ve dal öğretmenliği eğitiminin başlamasından 57 yıl sonra, öğretmenliğin yasayla meslek olarak tanınıp tanımlanmasının hemen ardından, ilk kez müzik öğretmenliği eğitimi de başlamış oluyordu. Bu okulun fiziki yapı - kullanım ve işleyiş olarak zamanla daha çok ve giderek yalnızca sanatçı yetiştiren bir kuruma dönüştürülmek istenmesi üzerine, müzik öğretmeni yetiştirme işi, 1937-38 eğitim yılından itibaren Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü’nde açılan Müzik Şubesi’nde sürdürülmüştür. Bu süreçle birlikte bir ortaöğretim kurumu olan Gazi Orta Muallim Mektebi, öğretmen yetiştiren koluyla, bir yükseköğretim kolu olan Gazi Terbiye Enstitüsü’ne bir bölüm olarak bağlanmıştır (Uçan, 1994).

1924'de kurulan Musiki Muallim Mektebi'nden 1937'de Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Bölümü'ne ve 1960'lardan itibaren diğer üç Eğitim Enstitüsü'nde Müzik Bölümleri'ne, 1978 -1979'daki düzenlemelerle Yüksek Öğretmen Okulları Müzik Bölümleri'ne ve nihayet 1982'deki köklü düzenlemeyle üniversitelere bağlanan yeni adıyla Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri'ne gelinmiştir

1924- 1982 yılları arasındaki dönem, kurumsal düzenleme ve değişiklikler ağırlıklı bir açıdan bakıldığında, esas olarak 1924-1937 yıllarının ortaöğretim düzeyindeki Musiki Muallim Mektebi, 1937-1978 yıllarının üç yıllık yüksek öğretim düzeyindeki Gazi Eğitim Enstitüsü ve 1978-1982 yıllarının dört yıllık yükseköğretim düzeyindeki Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümleri evrelerinden oluşur.

1924-1937 yıllarının Musiki Muallim Mektebi'ni içine alan ilk evrede müzik öğretmenliği eğitimi; ilk yılında MEB ilköğretim, ikinci yılında ortaöğretim ve onuncu yılında Milli Musiki ve Temsil Akademisi kapsamına alınması nedeniyle Yükseköğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı bir kurum içinde yürütülüyordu. Ayrıca, İlkokula dayalı, müzik yetenek sınavıyla öğrenci alınan, hazırlık sınıfının üstüne önceleri dört, sonraları beş yıl öğretim sürel, programlarında dal bilgisi, genel bilgi ve öğretmenlik bilgisinin her üçünü de kapsayan, öğretim elemanlarının seçiminde belirli nitelik ve ölçütler aranan ve ortaöğretim düzeyinde öğrenim derecesi veren bir görünüm içindeydi.

1937-1978 yıllarının Gazi Terbiye Eğitim Enstitüsü (GEE), 1960'lardan itibaren sırayla açılan İstanbul-Atatürk, İzmir-Buca ve Nazilli-Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümleri ile 1942-1947 yıllarında etkinlik gösteren Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü (HYKE) Güzel Sanatlar Kolu Müzik Dalı'nı içine alan ikinci evrede müzik öğretmenliği eğitimi; önceleri MEB Yükseköğretim, sonraları Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'ne bağlı bir kurum içinde yürütülüyordu. Ortaöğretime dayalı, genel bilgi ve müzik yetenek sınavıyla öğrenci alan, üç yıl öğretim sürel, programlarında dal bilgisi, genel bilgi ve öğretmenlik bilgisi alanlarını kapsayan, GEE Müzik Bölümü ve HYKE Güzel Sanatlar Kolu Müzik Dalı öğretim elemanlarının seçiminde belirli nitelik ve ölçütler aranan, fakat diğer Eğitim Enstitüsü Bölümleri'ne öğretim elemanı alımında o denli belirli nitelik ve ölçütler aranmayan bir görünümdeydi.

1978-1982 yıllarının Gazi, İstanbul-Atatürk, İzmir-Buca ve Bursa Yüksek Öğretmen Okulları Müzik Bölümleri'ni içine alan üçüncü evrede müzik öğretmenliği eğitimi; bağlı olduğu birim, öğretim düzeyi, öğrenci alım yöntemi, programların genel kapsamını oluşturan alanlar ve öğretim elemanlarının seçimleri bakımından ikinci evre ile benzerlik gösterir. Fakat programda yer alan ders türü ve çeşidi bakımından daha çok boyutlu ve zengin, dört yıl öğretim sürel ve lisansa eşdeğer yükseköğretim derecesi veren bir görünüm içindeydi.

1982 ve sonrasını içine alan dönem, önce MEB'na bağlı Yüksek Öğretmen Okulları Müzik Bölümleri'nin YÖK çatısı altına alınan üniversitelere bağlı Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri ve Anabilim (Ana sanat) Dalları adını alarak Lisans, Yüksek lisans, Doktora ve ona eşdeğer Sanatta Yeterlilik derecelerine yönelik akademik eğitim, öğretim, araştırma, uygulama, yayın ve danışmanlık yapan üniversiter birimlere dönüşme aşamalarından oluşur. 1982'de 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin

yürürlüğe girmesiyle başlayan ve 1983’de onun yerini alan 2809 sayılı kanun ile yasalaşan bu dönem henüz sürmektedir (Uçan, 1997).

Günümüzde Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları (ABD)’nda verilmektedir. Bu bölümler, öğretmen adaylarının aldıkları mesleki müzik eğitimi sayesinde, alanına hâkim, yeterli bir müzik öğretmeni olarak mesleğe başlamalarını amaçlamaktadır. Dört yıllık program bünyesinde müzik eğitimi alan bilgisinin yanı sıra genel kültür ve mesleki eğitim dersleri de yer almaktadır. Uygulamalı müzik dersleri; Pişano, Bireysel Çalgı Eğitimi, Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi, Bireysel Ses Eğitimi, Okul Çalgıları, Elektronik Org Eğitimi, Okul Bandosu, Toplu Ses Eğitimi, Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, Güncel/Popüler Müzik, Müzik Tarihi, Koro, Orkestra/Oda Müziği, Eşlik (Korepetisyon), Eğitim Müziği Besteleme ve Oyun-Dans-Müzik’tir.

“Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’de verilen müzik derslerinin genel amacı, öğretmen adayının çalgısını ve sesini geliştirmesini, okul çalgılarını tanımasını, toplu ses ve çalgı eğitimiyle, beraber müzik yapma bilincini geliştirmesini, okul müziği repertuarının gelişimine katkıda bulunmak amacıyla yeni eserler üretmesini sağlamaktır” (Piji, 2002).

Öğretmen adayı, Müzik Eğitimi ABD’de aldığı bu derslerin amacına ulaşması sonucunda, mesleğe başladığında kendisine gerekli olan bilgilerle donanacak ve verimli bir müzik öğretmeni olma yolunda ilerleyecektir

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarımızdan en yenisi Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (AGSL)’dir. AGSL’nin açılmasının en önemli sebeplerinden birisi; ülke kültürünü ve sanat kaynağını oluşturmada ve zenginleştirmede önemli bir etken olan sanat eğitiminin gerekliliğidir. Sanat eğitimi ağırlıklı liselerin kurulması bu nedenle önemli bir ihtiyaç haline gelmiştir.

AGSL, ilk defa 1989–1990 eğitim-öğretim yılında, İstanbul’da eğitim-öğretime başlanmıştır. AGSL’nin 20.06.1993 tarih ve 21613 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yönetmeliğinde okulun amacı;

- 1- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri olan öğrencilerin eğitimlerini sağlamak,
- 2- Öğrencileri araştırmacı ve geliştirici çalışmalara yöneltmek,
- 3- Onları yetenekleri doğrultusunda seçenekli, bağımsız, doğru yorumlar ve uygulamalar yapabilecek kişiler olarak yetiştirmek,

4- Öğrencilerin milli ve milletlerarası tarihi ve yeni sanat eserlerini tanımalarına ve anlamalarına yardımcı olmak şeklinde açıklanmaktadır (Güneş,1995).

AGSL, bir konservatuar öğrencisi gibi çalgısına hâkim, genel kültür düzeyleri bakımından da genel lise eğitiminin üstünde bir eğitime ulaşması beklenen bireyler yetiştirmek gibi amaçlarının yanı sıra, bir mesleki müzik eğitimi kurumu olan Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği ABD'ye giriş sınavlarına da öğrencileri hazırlayıcı bir eğitim programını kapsamaktadır.

Bir yükseköğretim kurumunun Müzik Eğitimi ABD'ye girmek için ortaöğretimde nitelikli ve yeterli bir müzik (sanat) eğitiminin alınmış olması gerekmektedir. Ancak 1980'li yıllara kadar sanat derslerinin ağırlıklı olarak müfredatta bulunduğu bir ortaöğretim kurumu bulunmamaktaydı. Çağımızda gelişen teknolojiye ayak uydurabilecek nitelikte insan yetiştirilmesi için sanat eğitiminin son derece önemli ve gerekli olduğu düşüncesiyle ve ortaöğretim kurumlarındaki sanat eğitimi dersleriyle ilgili olarak yaşanan sorunlar ve olumsuzluklar nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı zaman içinde toplanarak, komisyonlarda bu durumu görüşmeye başladı. Sanat eğitimine yanıt vermesi beklenen AGSL'nin açılışı 1989-1990 yılında ilk olarak İstanbul'da gerçekleştirildi.

AGSL, Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 33. maddesine dayandırılarak açılan ortaöğretime bağlı okullardır. 33 üncü madde şöyle der (Milli Eğitim Temel Kanunu ile İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 1987):

“Güzel Sanatlar alanlarında özel istidat ve kabiliyetleri beliren çocukları küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere temel eğitim ve ortaöğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir veya ayrı yetiştirme tedbirleri alınabilir. Özellikleri dolayısıyla, bunların kuruluş, işleyiş ve yetiştirme ile ilgili esasları ayrı bir yönetmelikte düzenlenir.”

“AGSL, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır. Bu okullar, ilköğretim üzerine bir yıllık hazırlık sınıfı ve en az 3 yıl lise öğrenim süresi olan yatılı, gündüzlü ve karma eğitim yapan okullardır” (AGSL Yönetmeliği, Resmi Gazete, Ekim 1999, Cilt:62, Sayı:2505).

AGSL, toplumları yaşadığı çağ ile barışık kılan, geçmişiyile bağ kuran ve geleceğini yapılandıran sanatın, yaşamdaki işlevinin eğitimsel bazda ele alınması ve bireysel farklılıkların bu alanda değer görmesi adına kurulmuştur.

Öğrencilerin ilgi duydukları (resim, müzik) alanlarda yetenekleri doğrultusunda sanat eğitimi almalarını sağlamak, okulun temel amacıdır. Doğrudan sanat eğitimi veren AGSL, sanatçı ve sanatçı öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına aday öğrenci hazırlanması, ülkemizi diğer uluslara tanıtan, dostluk kuralları içinde birbirine yaklaşan sanatçılar yetiştirmesi, Atatürk ilkelerine bağlı, ülkemizin kültür ve sanat eserlerini bilen, değerlendiren, koruyan, kültürlü, insancıl, hoşgörülü, yeteneğinin farkında olan, kendisi ile barışık, üretken bireyleri topluma hazırlaması, yaratıcı yönleriyle eğitimin ön planda tutması ile diğer liselerden farklı bir özellik gösterir. Bu okullarda verilen sanat eğitimi ile bireyin doğasında bulunan yaratıcılık eylemi gelişir. Sağlam kişiliklerin oluşmasına ve nitelikli bir insanın yetişmesine katkıda bulunur. İşte sanat eğitimi, bu yönleriyle özel bir eğitim alanıdır (Kabay, 2003).

Ortaöğretim kademesi içinde yer alan ve mesleki sanat eğitimi kapsamında eğitim-öğretim faaliyetlerini yürüten AGSL öğrencilerin özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını, yaratıcı ve üretken bireyler olmalarını, alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini ve yabancı dil öğrenmelerini sağlamaktadır. AGSL’de halen bu amaçlar doğrultusunda eğitim-öğretim devam etmektedir.

Okulda verilen eğitim orada kalmaz ve etkisini dış çevrede gösterir. Çünkü okullarda verilen eğitim, çevreyle etkileşim halindedir. Bu nedenledir ki; AGSL, toplumun gelişip kalkınması için büyük önem taşımaktadır.

Genç nesil, duygusal gelişimin çok yoğun şekilde olduğu ortaöğrenimi süresince, bilimsel ve teknik bilgilerle doldurulmuş, kendi iç dünyasına çok fazla zaman ayıramamış, duygu ve düşüncelerini özgür bir şekilde ifade edebilme yetisini kazanamamıştır. Ortaöğrenimi içinde yer alması gereken sanat eğitimi hep eksik kalmıştır. Günümüzde AGSL bu eksikliği belirli ölçüde giderebilmektedir.

AGSL müzik bölümlerinde verilen sanat derslerinin büyük bir bölümünü çalgı eğitimi dersleri oluşturur. Müzik eğitiminin önemli bir boyutu olan çalgı eğitimi sayesinde, öğrencilerin müziksel bilgileri, zevk ve beğenileri, müzik dinleme istekleri artmakta ve çalgı çalma yoluyla müzik yapmaları sağlanmaktadır. Ayrıca öğrenciler, ulusal ve evrensel müzikleri çalgı eğitimi ile tanıma fırsatı bulurlar.

2.2.2. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin ve özellikle mesleki müzik eğitiminin vazgeçilmez bir parçasıdır.

“Çağdaş eğitimin öngördüğü bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alana yönelik davranışlar kazandırmayı amaçlayan çalgı eğitimi dersleri, öncelikle çalgı çalmaya ilişkin temel teknikler ve davranışların temelinin atılmasının yanı sıra, öğrencinin müziği gerçek duyguları ve yaşantıları içeren bir sanat olarak algılamasının ve müziksel düşünmesinin sağlanmasını da amaçlamaktadır” (Ercan, Ekinci, 2000).

“Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirerek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır” (Tanrıverdi, 1997).

Çalgı eğitimi sayesinde öğrencilerin müzik bilgileri artırılmakta ve çalgı çalma yoluyla müzik yapmaları amaçlanmaktadır. Grup halinde çalgı müziği yapan bireyler birlikte müzik yapmanın zevkine varırlar; birbirleriyle yardımlaşmayı ve dayanışmayı öğrenirler ve birlikte müzik yapmaları onların başka alanlarda da grup başarılarını arttırır.

Çalgı eğitimi, bireyin yaşantısında müzik eğitiminin getirdiği disiplin ile paralel bir disiplin anlayışı kazandıran, mesleki müzik eğitiminin çok önemli bir boyutudur. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerini bir bütün halinde ele alan, çalgı eğitimi yoluyla, birey teknik bilgi ve beceriler ile estetik değerler kazanır. Kültürel yaşamı zenginleşir. Böylece eğitimin amaçladığı yaratıcı, uygulayıcı, araştırmacı, çağdaş, yorumlayıcı, eleştirci ve kendine güvenen bireyler yetiştirilir (Tufan, 1996).

Çalgı eğitimine ilişkin amaçlar öğretmen açısından aşağıdaki biçimiyle sınıflandırılabilir:

- 1- Çalgı sevgisini kazandırabilmek,
- 2- Özengen müzik eğitime uzanabilmek,
- 3- Mesleki müzik eğitime yönlendirebilmek,
- 4- Çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgi aktarabilmek,
- 5- Çalgı eğitimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirebilmek.

Çalgı eğitimi, yapıldığı sınıftaki öğrencilerin fiziksel ve ruhsal gelişimine uygun olabilecek bir programla verilmelidir. Çalgı öğretiminde kullanılmak üzere seçilen repertuarın çevre şartlarına uygun olması ve çeşitlilik göstermesi, öğrencilerin müziksel bilgi ve becerilerinin yanı sıra müziksel beğenilerinin gelişmesi açısından önem taşımaktadır. Aynı zamanda değişik müzik türlerinden uygun ve nitelikli örneklerle yer veren bir yaklaşım

geliştirilerek, bilinen öğrenme ilkesi çerçevesinde, yerelden evrensele uzanan müziklerle repertuar oluşturulmalıdır (Özen, 1994).

AGSL, ülkemizde çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde oldukça etkin bir kurum sayılabileceğinden, bu okullarda çalgı eğitiminin seçkin duruma getirilmesi gerekmektedir. Seçkin bir çalgı eğitimi düzeyinin oluşturulması için ise belirli koşulların yerine getirilmesi kaçınılmaz gerekliliklerdendir. Bu koşullar, eğitimle doğrudan ilişkili olan etkenlere bağlı koşullar olarak gruplandırılabilir. Kaliteli öğretmen temini, araç ve gereç temini, çalgı eğitimi programlarının titizlikle belirlenmesi, eğitimin yapıldığı mekânın yeterliliği gibi etkenler, eğitimi doğrudan etkileyebilecek etkenlerdir. Yöneticilerin tutumu, giriş yetenek sınavının sağlıklı yapılması, okuldaki öğrencilerin okul dışındaki koşullarının da iyi olması gibi etkenler ise, eğitimi dolaylı olarak etkileyebilecek etkenlerdendir. Her iki gruptaki çalgı eğitiminde olumlu biçimde etki ederek, eğitimi destekleyici duruma getirilmesinin, çalgı eğitimi açısından gerekliliği söz konusudur (Uçan, 1996).

Müzik öğretmeni yetiştirme programlarında sekiz yarıyılı kapsayan çalgı eğitimi, müzik öğretmenini biçimlendirilmesinde çok önemli disiplinlerden biridir. AGSL'den çalgı eğitimi olarak gelen öğrencilerin, bu programlara kaynak oluşturmasıyla birlikte, çalgı eğitimi ve öğretiminin niteliği önem kazanmaktadır. AGSL'den başlamak üzere üniversiteler Müzik Öğretmenliği ABD'de devam eden toplam sekiz yıllık çalgı eğitimi süreci içerisindeki basamakların her öğrenci için çok iyi planlanıp değerlendirilmesi, çalgı çalma disiplininin öğrencilere sabırla, hiçbir basamak atlamadan verilmesi büyük önem taşımaktadır. Aksi halde çalgı çalma, bir disiplin olmaktan çıkarak öğrencinin teknik sorunlarla boğuştuğu ve giderek dağ gibi büyüyen sorunlar silsilesi olmaya başlamaktadır (Çilden, 2003).

2.2.3. Pişano Eğitimi

AGSL çalgı eğitimi dersleri içinde pişano eğitimi, çalgı eğitiminin çok önemli bir boyutu konumundadır. Özellikle de pişano dersinin bütün öğrenciler için zorunlu yardımcı çalgı olması, çalgı eğitimi içerisinde pişano eğitime ayrı bir önem kazandırmaktadır. Pişano, müzik eğitiminde oldukça geniş bir yelpazede kullanılmaktadır. Müzik sanatını en iyi yansıtabilen çok sesli bir çalgıdır. 88 tuştan oluşur, akordu sabittir ve aynı zamanda da popüler bir eşlik çalgısıdır.

2.2.3.1. Pişanonun Tarihi Gelişimi

Pişano icat edilmeden önce, sesin, tuşa dokunulduğunda bu tuşa ait kuş tüyünden bir mızrabın teli çekmesiyle oluştuğu klavsen kullanılıyordu. Sesin kuvvetlenmesi ya da hafiflemesi için iki farklı klavye vardı. Üst klavye hafif, alt klavye ise kuvvetli ses elde etmek için kullanılırdı. Yine aynı dönemlerde pişanoya benzeyen bir diğer çalgı da Klavikord'dur.

Klavikord'da ses; tuşa dokunulduğunda bu tuşa ait metal çubuğun tele dokunmasıyla oluşur. Tuş tutulduğu sürece bu metal çubuk aynı pozisyonda kalır. Tuşa dokunulduktan sonra parmağın tuş üzerinde yaptığı titreşim hareketleri, tuşa yapılan hafif veya kuvvetli itmeler ve baskılarla sesi etkilemek olasıdır. Böylece sesin kuvvet orantısında küçük değişiklikler yapılabilir (Pamir, 1995).

Bartolomeo Critofori tarafından 1711'de İtalyanca “*hafif ve güçlü*” anlamına gelen, “*piyano e forte*” icat edilmiştir. Daha sonra bu ad kısaltılarak piyano olarak değiştirilmiştir. Piyanoda ses, tuşa dokunulduğunda tahta bir çekicin teller vurmasıyla elde edilir. Tuşa kuvvetli ya da hafif bastığımızda çekiç de tellere kuvvetli ya da hafif vurur ve geniş yelpazede gürlük sağlamak mümkündür.

Yönetken (1999'dan akt: Öz, 1999)'e göre, müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı alet piyanodur. Bu çalgıda entonasyon zorluğu ve bozukluğu söz konusu olamaz. Parmağın bastığı yerden (piyanonun akordu bozuk olmamak koşuluyla) doğru ses çıkar. Aletin ses sınırları geniştir. Hem kadın (ya da çocuk) ve erkek, hem de aletlerin seslerini verebilen geniş ses yelpazesine sahiptir. Piyanoda her türlü ajilite (çabukluk) mümkündür. Kısa değerlerde sesler kolayca çıkarılır. Armonik-polifonik karaktere sahiptir. Çok sesli kulak eğitime en uygun alettir. Armonik eşlik çalgısıdır. Her çeşit çok sesli eserin redüksiyonu icra edilebilir. Koral ve orkestralı eserler çalınabilir. Büyük eserlerin analizine elverişlidir. Edebiyatı zengindir.

“Piyano eğitimi, bireyin müzik eğitimi içerisinde aldığı disiplini, çoksesliliği yaşayabilmesini, duyabilmesini ve uygulayabilmesini sağlayan gerekli davranışların kazanıldığı ve müziğin kendisini yaparak yaşattığı bir süreçtir” (Tufan, 1997).

Eğitim tanımından hareketle piyano eğitimini kısaca tanımlamak gerekirse, piyano eğitimi; piyano öğretimi aracılığıyla, bireylerin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı istendik davranış değişikliği oluşturma sürecidir diyebiliriz. Piyano eğitimi ile öğrencilere, piyanonun başarıyla çalınabilmesi için gerekli davranışlar kazandırılması amaçlanmaktadır.

Öğretmen adayları mesleki yaşantılarında gerek sınıf içinde şarkı öğretiminde, öğretilen şarkılara eşlik etmede ve nota öğretiminde, gerekse ders dışı etkinliklerde piyano çalgısını yardımcı ve geliştirici bir çalgı olarak kullanacaklardır. Bu nedenle Müzik Eğitimi ABD’de birinci sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerin piyano eğitimi dersindeki amaç, piyanoya başlangıç için gerekli olan temel davranışları kavratılmaktır. Dolayısıyla piyano eğitiminin ilk yılı olan birinci sınıfta derslerin planlı ve programlı bir

şekilde sürdürülmesinin yanı sıra, öğrencilerin derse ve çalgıya karşı olumlu bir tutum ve yaklaşım içinde olmalarına, yani güdülenmelerine de gereken özen gösterilmelidir. Ancak bu şekilde kısıtlı bir eğitim-öğretim sürecinde istenen başarıya ulaşılabilir (Kılıç, 2003).

“Genel olarak çalgı (piyano) eğitiminde öğrenci, öğretilen çalgının teknik çalışmaları, dağarı (öğrencinin düzeyine göre verilmesi gereken), seslendirme becerisi, disiplinli çalışma alışkanlığı edinebilme gibi belirli hedeflerle geliştirilir. Piyano derslerinin genel hedefleri ise;

- 1- Öğrencide doğru nota çözme yeteneğini kazanabilme ve doğru ritimle çalmayı öğrenme,
- 2- On parmağına hâkim olabilme, beyni ile parmakları arasında koordinasyon kurabilme,
- 3- Çok sesli duyma ve kullanama yeteneğini geliştirebilme, herhangi bir şarkının eşliğini, doğru akorlarla, doğru fonksiyonlarla yapabilme,
- 4- Öğrendiklerini kendi başına denetleyebilme, nasıl öğretileceğini öğrenebilme,
- 5- Müzik zevkini ve görüşünü geliştirebilme,
- 6- Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlarını geliştirebilme,
- 7- Bir başkasının söz konusu davranışlarını denetleyebilmedir.

Bu genel hedefler doğrultusunda, eğitim- öğretim süresince piyano dersinin özel hedefleri ve bu hedeflerin kritik davranışları verilebilir” (Kamacioğlu, 1996).

Öğretmenin çalgı çalmayla ilgili doğru bilgi ve becerilerle donanımlı olması bir zorunluluk olmakla birlikte, bireysel olarak yapılan çalgı eğitimi için bu bilgi ve becerilerin öğrenciye aktarılması konusunda çoğu kez yeterli olmamaktadır. Bu aşamada öğrencinin öğrenme kapasitesi kadar öğretmenin her öğrenciye göre geliştireceği öğretim yöntemleri üretme yeteneği de büyük önem taşımaktadır (Çilden, 2003).

Piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin piyano çalma performanslarını olumlu-olumsuz etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Önemli olan ise, başarı üzerinde belirleyici olduğu düşünülen bu değişkenlerin farkında olup, olumlu yönde değişiklikler planlamaktır.

2.3. PİYANO EĞİTİMİNDE BAŞARIYI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin başarısını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen birçok faktör vardır. Bu faktörlerden en önemlileri ise:

1- Teknik ve Fiziksel Faktörler: El, parmak ve kol ustalığı, bedenini iyi kullanma, kas sinir ve eklemlerin durumu gibi faktörlerdir.

2- Psikolojik faktörler: Piyano çalmaktan zevk alma, kişisel öz güven, korku, kaygı cesaret gibi duyguları öne çıkaran faktörlerdir.

3- Kuramsal faktörler: Piyano çalarken bilinmesi, uygulama boyutuyla bir bütün olması gereken teorik bilgiler, armoni ve form bilgisini içine alan faktörlerdir.

2.3.1. Teknik ve Fiziksel Faktörler

Technique sözcüğü Yunanca'daki tekhnikos sözcüğünden Fransızca'ya geçmiştir, bu sözcük de tehne sözcüğünden gelir ve anlamı “sanat” demektir.

Fransa'da yirminci yüzyılın başlarında piyano tekniğine bilimsel katkıda bulunmuş olan Marie Jael, bilinçsizliği sezgilerle karıştırmamak gerektiğini söyler. Bilinçsizlik dediğimiz otomatik şekilde yapılan ve hiçbir yarar sağlamayan alışkanlıklardan kurtularak bilince, olanaklarımızı tanımaya geçişin; kendi kendini düzeltme ve yenme çalışması olduğunu vurgular. Bu durum piyanistik gelişimi de beraberinde getirecektir. Burada piyanistik gelişimle anlatılmak istenen müziğin doğru iletişimidir. Zira hareketlerle sesler birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Duygularımızdan yola çıkarak seslere ulaşırız. Bu nedenle müziği teknikten ayırabilmemize olanak yoktur (Şen, 1999).

2.3.1.1. Piyano Tekniğinin Tarihsel Gelişim Süreci

Klavye tekniğinin ilk devrelerinde yalnız üç parmak kullanılıyordu. Bu üç parmakla, birbiri üzerinden geçmek ve çok zaman bir tuştan diğerine kaydırarak seri halindeki sesleri çalmak mümkündü.

Piyanoların yapı bakımından değişik olmaları, gerek besteciler, gerekse piyanistler üzerinde etkilerini 18. yüzyıl sonlarında göstermeye başlamış ve ayrı ayrı birçok piyano teknik okulunun kurulmasına neden olmuştur. Bu etkilerin en açık örneği, Viyana okulunun besteci ve eserlerinde görülür. Bu okulun kurucusu olan Haydn'ın ince ve zarif stili, klavsenin piyanoya yeğlendiği günleri anımsatır. Clamenti ve Cramer'in kurmuş oldukları klavye teknik okulunda, el çoğu zaman klavye üzerinde kalmaktadır. Zaten bu bestecilerin eserlerinde kuvvet isteyen bölümler azdır.

Piyanoda duruş konusunda bu piyanistlerin hemen hepsi aynı düşüncedydiler: Aletin tam orta hizasına oturmak. Fakat Dussek (1760-1812), sol eline biraz daha güç verebilmek için iskemlesini hafifçe sola kaydırıyordu. Elin klavye üzerindeki durumu ilk zamanlarda tartışmalara neden olmuştu. Clementi'ye göre, piyano çalarken el o kadar sakin olmalıydı ki, üstüne konulacak madeni bir para düşmemeliydi. Yani yalnız parmaklar hareket etmeliydi. Dussek, dördüncü ve beşinci parmakların çarpık olmaması için, elin başparmağa doğru hafifçe eğilmesini önermişti. Hummel ise tam tersi elin küçük parmağa doğru yatmasının başparmağa serbestlik sağlayacağını savunuyordu. Czerny'nin teknik sistemi ise, öğrenciye en fazla hız, yumuşaklık ve düzgün bir çalış vermeyi amaçlıyordu. Mozart'tan sonra yüzeysel olmaya yüz tutan Viyana Okulu, tekniği bir amaç değil, müzik yaratmak için bir araç olarak görmeye başlamıştır" (Say, 1992).

Bir müzik aletinin başarı ile çalınabilmesi için, ruhsal ve bedensel yeteneklerin gelişmesi gereklidir. Ruhsal yetenek, zekâ ve kültürün geliştiği oranda gelişir. Bedensel yetenek ise, müzik aletinin çalınışı sırasında tüm vücudun rahatlıkla görevini yapabilmesi, vücudun sağlıklı olması gibi özelliklere bağlı olarak gelişim gösterir (Fenmen, 1991).

Piyanonun başarı ile çalınabilmesi, piyano çalarken kullanılan bedensel yapıların yeterince elverişli olmasına, tanınmasına, kontrol altına alınmasına ve geliştirilmesine bağlıdır. Piyano çalarken kullanılan bedensel yapıların kuvvetlendirilmesi ve geliştirilmesi ise, piyanoda ve piyano dışında yapılacak egzersizlerle mümkün olabilir. Çalma sırasında kaslara farklı şiddetlerde kuvvet uygulanmaktadır. Kas dokusuna uygulanan kuvvet sonucu izotonik ve izomerik kasılmalar meydana gelir (Yağışan, 2002).

Kaslar her kasılmadan sonra yeniden harekete geçebilmek için eski durumuna dönmek zorundadır. Eğer bunu gerçekleştiremezse, başka bir sinir uyarıcısı tarafından uyarılarak daha da kasılır. Bu da kasılmanın şiddeti oranında bir yorgunluk duyulmasına sebep olunca sonunda kas, sinir sisteminden yardım isteyerek ilk durumuna gelir. Bu durum tekrarlandıkça yorgunluklar birikerek rahatsızlıklar ve sakatlıklara yol açar (Şen, 1999).

Piyano eğitiminin ilk aşamasında verilmesi gereken duruş, oturuş ve tutuş şekillerinin yanlış ya da eksik yerleşmesi zamanla yanlış alışkanlıklar devam ettiği sürece çeşitli fiziksel rahatsızlıklara neden olabilmektedir.

"Bireysel iletişimin ön planda olduğu ve çok etkili olduğu piyano eğitiminin birinci yıl, gerekli bilgi becerilerin kazanılması açısından büyük önem taşır. Piyano eğitiminde, birinci sınıf birinci yarıyıl sonunda kazanılması gereken hedef davranışlar şunlardır:

- 1- Piyanoyu ortalayarak, gereken uzaklığı sağlayarak oturma.
- 2- Ayakları yere sağlam olarak basma.
- 3- Elleri klavye üzerinde doğru pozisyonda yerleştirme.
- 4- Bileklerle tuşenin duruş açısından ilişkisini kavrama.

- 5- Parmak uçarıyla dik olarak basma.
- 6- Elin çatısını indirmeden dip oynaklarıyla basma.
- 7- Başparmağın dik basmasını ve bilek ile ilişkisini sağlama.
- 8- Tuşeye ağırlığı aktarma.
- 9- Parmak numaralarına uyarak çalma.
- 10- Legato çalma.
- 11- Seslerin batık kalmaması için gereken davranış biçimlerini gösterme.
- 12- Cümlelere ya da bağ başlarına düşerek çalma.
- 13- Bağ sonlarını aksansız, yumuşak ve hafif çalma.
- 14- Düşme sırasında elin konumunu bozmadan çalma.
- 15- Değişik pozisyonlara zamanında ve doğru düşme.
- 16- Her iki elin tüm parmaklarını doğru kullanma.
- 17- Fa ve sol anahtarını dikey olarak kullanma” (Ömür, 1998).

Piyano öğretim elemanı alanına ne kadar hâkim olursa, piyano öğretiminin ilk yarıyılında kazandırılması gereken hedef davranışları öğrenciye o kadar iyi kazandırabilir. Bu da öğrencinin piyanoda teknik temellerinin sağlam olması demektir ve ileriki dönemlerde de müzikalitesini etkileyecektir. Sağlam bir piyano çalma tekniğine sahip olan piyano öğrencisi kolay kolay teknik problemlerle karşılaşmayacak ve piyano çalmada başarılı olacaktır.

Yetişkin bir öğrenciye piyanoya ne kadar uzakta oturması gerektiği, piyano karşısında nasıl ve piyanoya göre hangi konumda oturulacağı, ne yükseklikte ve sandalyenin neresine oturulması gerektiği gibi bilgiler kolaylıkla öğretilir. Öğrencinin piyano çalış pozisyonunu kavradıktan sonra yaptığı çalışmalar sonucu bir takım ağrılar ve yorgunluklar baş gösterebilir. Bunlar sırt, omuz, bel veya kollarda görülebilir. Üst kol kaslarını hareket ettirmek için bazı omuz ve sırt kaslarını kullanırız. Yine üst kolda bulunan ve kuvvetli kaslar olan *biceps* ve *triceps*'i kullanarak yorgunluğu bir ölçüde önlemiş oluruz. Fakat asıl yorgunluğun önlenmesi, bu kasların işbirliğinin doğru yapılmasına bağlıdır. Kuvvetli kasların daha çok kullanılarak zayıf kasların yardımına koşması, kaslar arası işbirliğinin gereğidir. Fakat her fizyolojik yapının farklılığı düşünülürse, kuvvetli olması gereken kaslar da karşımıza zayıf olarak çıkabilir. Bu durum piyano çalmaya başlamadan önce piyanistik organları piyanoya hazırlama aşamasında ortaya çıkarılabilir ve giderilebilir. Kol ve parmak düşüşlerini zarara uğramadan karşılayabilmek

için, piyanistik organlar belli bir güce sahip olmak zorundadır. Bu bakımdan belli orandaki zayıflıklar, piyanoya hazırlık döneminde yapılacak olan hareketlerle giderilebilir (Artaç, 1999).

Piyano eğitimi sırasında yapılan teknik çalışmalar ve egzersizler soyut niteliktedir. Öğrencinin piyano tekniğinin gelişmesi ve teknik çalışmalarda başarıyı yakalaması, piyano çalarken kullanılan piyanistik organların farkına varması, bu organların hangisini nerede ne şekilde kullanacağını bilincinde olması ile mümkün olacaktır.

Teknik çalışmalarla, aslında sinir yolları temizlenir; böylece motor merkezden (beyin hücreleri) çalma organlarına istemli dürtülerin geçişi çabucak ve kesintisiz gerçekleşir. Bu parmak duyarlılıkları keskinleştirilmeli ve güçlendirilmelidir. Bunlar kas, bağ, kemik gibi iç bağlantı organlarının duyarlılığı olarak adlandırılır, başlıca uyarıcıları sağlar ve bu uyarıcılar da motor merkezimizi çalıştırır (Çimen, 1994).

2.3.1.2. Piyanoda Kullanılan Çeşitli Çalım Teknikleri

“Tril Tekniği: Beş parmak hareketine girer ve iki parmağın hareket bileşiminden oluşur.

Gam Tekniği: Başparmak geçiti ve tekniğin tüm sorunlarını kapsar. Gam bir dizide sekiz sesin ardı ardına sıralanmasıyla oluşur.

Arpej Tekniği: Akorların kırılması veya arka arkaya seslerin dizilmesiyle oluşur.

Akor Tekniği: Bir dizinin belli seslerinin aynı anda basılması, parmaklar arası adalelerin gerilmesi ve kuvvetlenmesi amacı güdülür.

Oktav Tekniği: Bir dizinin 1. ve 8. sesinin aynı anda duyulmasıdır. Başparmak ve serçe parmağın konumu elin dengesi açısından avuç içi pozisyonu ile düşünülmelidir.

Vibrato (repetition) : Klavikord’da bir tuş üzerinde tekrar etme tekniğidir. Aynı anda piyanoda Vibrato pedalı (tril pedalı) kullanmak şeklinde yapılabilir.

Tremola: iki sesi ya da bir akorun seslerini tril biçiminde çalma.

Kromatik Teknik: Ton gamının aynı derecesinde bulunan birbirinden yalnızca diyezli, ya da bemollü olmak açısından ayrılan, iki komşu sesin oluşturduğu

aralıktır. Kromatik teknikte, siyah ve beyaz tuş ilişkisi düşünüldüğünde dirsek kullanma ön plana çıkar.

Duate: Parmak geçişleri.

Sotto: Elin, diğer elin altından geçmesidir.

Sopra: Eli diğer elin üstünden geçirerek, çapraz çalmak ” (Pamir, 1995).

“Fiziksel alanda piyanistik temelin alt yapısını oluşturun piyanistik organlar; kaslar, kirişler, eklemler ve sinirlerdir.

Piyano tekniğine ait bugünkü bilgilere Busoni, Liszt, Ortmann, Jaell, Lechetizky, Breithaupt, Neuhaus, Schultz gibi burada adını sayamadığımız pek çok piyanist, pedagog, müzikolog, teorisyen ve doktorun araştırma ve çalışmaları sayesinde ulaşılmıştır. Bu çalışma ve araştırmaların sonuncunda ortaya konan yöntemler içindeki savların bazıları zaman içinde ayıklanarak, geriye anatomik bilgiler doğrultusunda müzikte etkinliği ve doğruluğu en fazla gözlenen ve kanıtlanan savlara sahip yöntemler kalmıştır. Bunlar da doğal yolla çalma yöntemleridir. Çok çeşitli olmalarına rağmen, hedeflere ulaşma yollarındaki bazı ayrılıklar, değişiklikler dışında sözde ve sonuçta birleşirler. Piyanistik organların bilincine varma ilkesinden yola çıkarak, beyinle beden bir bütün oluşturmaları ve aralarındaki işbirliğini, kassal, kirişsel, eklemsele eforuzluğu ve doğal yolla çalmayı savunurlar.

Önemli bir nokta da gerginliğin yok edilmesidir. Tekniğin temelinden söz ederken gerilimden uzaklaşmayı esas alacağız. Ne var ki enstrüman çalmada tamamıyla gerilimden uzak olma diye bir şey yoktur, öncelikle müziğin kendisi gerilim taşır. Enstrüman tekniğindeyse birbirine zıt kasların agonist ve antagonist gerilimi, dolayısıyla işbirliği söz konusudur. Agonist ve antagonist gerilim, bir kasın kasılışına mutlaka onun zıddı olan kasın kasılarak eşlik etmesidir.

Piyano çalarken hissettiklerimizden yola çıkarak hareketlere ulaşabildiğimize göre, bu hareketleri bize sağlayan piyanistik organları iyi tanımanın işin başında gelmesi doğaldır. Fiziksel planda piyanistin insanı, piyanistik organlarını tanıması demek o organların beyinsel kontrolünü ele geçirmesi anlamına gelir. Kontrolün beyin dışında bir yerde, herhangi bir piyanistik organda gerçekleştirilme çabaları piyanistin piyanoya hâkimiyetini engeller. Enstrümana hâkimiyet, piyanistik organları kontrol altına alarak onları istediğimiz gibi kullanabilmektir. İsteddiğimiz gibi kullanamazsak

duyduklarımızı, hissettiklerimizi bütünüyle aktaramayız ve o zaman da piyanoyu kendimizin bir parçası, bir uzantısı olarak göremeyiz. Piyanistik organların hangilerinin nerelerde, nasıl kullanılması gerektiği bilinmelidir. Bu gerçekleştiğinde efor da gereksiz yere harcanmamış olur” (Şen, 1999).

Çoğu çalgı da olduğu gibi piyanonun da teknik kullanım özellikleri, insan anatomisinin fizyolojik şartlarına aykırı zorlanmaları gerektirmektedir.

“Duruş, oturuş, el konumundaki bozukluklar; uzun süre ara vermeden yapılan çalışmalar; ısınmadan çalışma gibi hatalı davranışların da eklenmesiyle birlikte öğrencilikten profesyonelliğe kadar olan süreçte, kullanılan yapılarda yorgunluk, zayıflık, gerginlik, ağrı belirtileriyle kendini gösteren çeşitli fiziksel rahatsızlıklar olabilmektedir” (Aydiner, 2004).

Piyano tekniğinin temelini oluşturan duruş, oturuş ve el konumu özelliklerinin eksikliği ya da yanlışlığı, piyano eğitimi sürecinde öğrencilerde çeşitli fiziksel rahatsızlıkların oluşmasına neden olabilir. Örneğin; piyano önünde duruşta, dirsek bedenden uzaklaştırılarak, doğal duruşunun dışına çıkarılırsa, kol havada asılı durabilmek için yorulur ve omuza gereğinden fazla yük binmiş olur. Pedagog Monique Desvhaussess’e göre, bunun sonucunda eklem kapsüllerinde iltihaplanma ortaya çıkabilir. Klavye önünde vücudun kambur duruşu, sırtta ciddi problemlerin oluşmasına yol açar. Yanlış el dengesi üzerine kurulu parmak dengesi ise, ön kol ve bilekte kasılmaya sonra giderek blokaja, hatta tendinite neden olabilir (Şen, 1999).

Etüt ve eserlerin çalışmaya ara vermeden aşırı tekrar edilmesi, boyun, omuz, sırt, kol ve ellerde fiziksel gerilime neden olabilir. Bu da zamanla el ve kollarda ağrılara, kiriş zedelenmesi gibi rahatsızlıklara yol açabilir. Bu tür rahatsızlıkları engellemek amacıyla çalışmalar arasında dinlenme için yeterince süre ayrılarak kasların gevşetilmesi sağlanmalıdır.

Piyanoda eser ve etütlerimizi çalışmaya başlamadan önce piyano dışında çeşitli ısınma hareketleri yapmamız fiziksel rahatsızlıkların engellenmesine katkıda bulunur.

Isınma egzersizleri ile birlikte, kaslarımızın ısısı artar. Isınan kasların kasılmaları, gevşemeleri ve toparlanmaları daha kolay olur.

İngiltere’de Performans Sanatları Tıp Derneği’nce yapılan bir araştırmada, orkestra sanatçılarının % 50-60’ının bir veya birkaç kez çalgı çalmaya bağlı şiddetli rahatsızlık geçirdiğini göstermektedir. Amerika Ulusal Rehabilitasyon Hastanesi’nde 44 müzik öğrencisini kapsayan bir başka araştırma, öğrencilerin % 76’sının çalışmalarını iki haftadan fazla önleyecek ciddi rahatsızlıklar geçirdiğini ortaya çıkarmıştır. 1991’de Northeast Üniversitesi Müzik Okulu’nda üç yıl boyunca 114 öğrenci üzerinde yapılan bir

araştırma da ise, her yıl % 8,5 oranında yanlış teknikle çalgı çalmaya bağlı rahatsızlıklar olduğu saptanmıştır. Ayrıca, yaylı çalgı ve piyano çalan öğrencilerde ellere ilişkin sorunların daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır (Çimen, 2003).

1997’de Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü’ne bağlı olarak yapılan “Müzisyenlerde Görülen Kas-İskelet Sistemi Sorunları” isimli yüksek lisans tezinde, Edirne Konservatuvarı’nın lise dönemindeki piyano ve yaylı salar bölümünde 22 öğrenciye anket uygulaması yapılmıştır. Piyano çalanlarda, keman çalanlara oranla, kas ve iskelet sistemine ait daha fazla sorun tespit edilmiştir (Avcı, 1997).

“Piyano çalarken elin, tuşlar üzerinde yanlış duruşu (tutuş) da performansı etkileyen önemli teknik problemlerden biridir. Piyanoda yanlış el konumlarını şu şekilde sınıflandırabiliriz:

1. Parmakların uç eklemlerinin içe çökmesi: Basma hareketinin yanlış düşünülmesi sonucu oluşur. Parmağın tuşa aşağı doğru bastırılarak değil, avuç içine doğru tuş üzerinde geriye doğru çekilerek basılması, eklemi içe bükür. Ayrıca parmağı bir miktar kaldırmadan direkt olarak tuş üzerindeyken basmak, parmakları küçük birer çekiç gibi kullanmayıp sadece “bastırma” hareketine dönüşür ki bu da bükülmeye yol açar.
2. Tuşlara basarken elin aşağı yukarı sallanması: Tuşe direkt olarak parmaklardan değil de bileği de kullanmak suretiyle basıldığında el aşağı yukarı sallanır.
3. Başparmağın dışa doğru kıvrılması: Zayıf parmaklardan kaynaklanan bir kasılma problemidir. Elin kasılması sonucu başparmak dışa doğru kıvrılır.
4. İki elin farklı parmaklarını aynı anda hareket ettirme zorluğu: İki elin farklı parmaklarını simetrik olarak hareket ettirememekten kaynaklanan çalım problemidir.
5. Akor basma zorluğu: Piyanoda aynı anda üç sesi birlikte tınlatamamaktan kaynaklanan çalım problemidir. Bunun için bilek serbestliği gerekir” (Artaç, 1999).

2.3.1.3. Piyanoda Dengeler

a) Kol Dengesi: Klavyeyle bir bütün olma ve tuşların dibine tamamen eforsuz ulaşabilme, parmak ve kol dengesi sayesinde gerçekleşir. Ayrıca kol dengesi hızlı ve kuvvetli çalabilmenin sırrıdır. Kollarla klavyeye abanılması veya üst organların klavyeye asılmasının süreklilik taşıması sakıncalıdır. Fakat sonarite çeşitliliği için zaman zaman buna da gereksinim duyulabilir.

b) Beden Dengesi: El, parmak ve kol dengelerinden yola çıkarak beden dengesini kendiliğinden bulacağız. Şöyle ki, eğer piyanonun önünde, evde bir koltukta oturur gibi rahat bir biçimde oturursak ellere gidecek gücü dengeleyemeyiz. Buna karşılık kolu ön koldan klavyeye vererek doğal ağırlığı parmak ucunda hissedecek şekilde, taburenin uç kısmına doğru oturursak, bu defa da parmakların hafifleyerek klavyenin dibini terk edip yüzeysel çalmaya başladıklarını görürüz. Kol dengesine bağlı olarak kurulacak olan beden dengesi, sonaritede farklılık nedeniyle önemlidir.

c) Bacak Dengesi: Piyo çalarken, sağ bacak sağ pedala yakın tutulurken sol bacağın, sol pedal kullanılmıyorsa, sağ ayağın tabanını yere değirmeden, geride, taburenin ayağına yakın bir yerde tutulması gerekir. Böylece “ff” veya “ppp” çalmaya uygun dengelerin bedende kurulmasına yardımcı olunur. Sol bacağın geride oluşunun, omurganın, bedenin gücünün klavyeye aktarımında büyük rolü vardır.

d) Parmak Dengesi: Monique Dechaussaess’nin ifadesiyle, yaşamda, bacaklarımızla yürüdüğümüz, koştığımız gibi piyano üzerinde aynı işi parmaklarımızla gerçekleştiriyoruz. Eğer bacaklarımız bizi taşımazsa koltuk değneklerine gereksinim duyarız. Doğal olarak kassal zayıflıklarla sınavlara, yarışmalara katılmamız söz konusu bile olamaz. Kassal zayıflıkların giderilmesi olasıdır. Aksi halde zayıf parmaklar, güçlü piyanistik organlarla klavye arasında kalarak ezilir ve müzikal ifadeyi bozar. Bu bakımdan parmaklardaki kirişlerin egzersiz ve jimnastikle kas gücüne ulaştırılması gereklidir, özellikle de zayıf olan

dördüncü parmaklar. Parmaklardan herhangi biri zayıfsa başparmağın, bileğin ve dirseğin kasılmasına, hatta ön kolun hareketsizliğine neden olur. Sonuç olarak müzik istenildiği gibi ifade edilemez.

2.3.2. Psikolojik Faktörler

İnsanın kendini fizyolojik olarak tanımasının yanı sıra psikolojik olarak tanımasının da aynı derecede önemi vardır. Sokrates'in dediği gibi, kişinin kendini tanıması insan ve piyanonun karşılıklı iletişimi bakımından önemlidir. Kendi kendini tanımada zorluk çeken insan, piyanonun önünde oturan olarak, piyanoyu tanımada da zorluk çekince, aralarında bir iletişim kurulması beklenemez. Ya da kendini veya piyanoyu tanıma oranına bağlı olarak iletişim yer yer gerçekleşir (Şen, 1999).

Piyano eğitiminde başarıyı etkileyen bir diğer faktör kuşkusuz öğrencinin ruhsal durumu ve çalgı çalmaya yönelik öz güvenidir. Öğrencilerin çoğu gösterilenleri tam olarak yapamadıklarından kaygılanırlar. Bazı öğrenciler de topluluk önünde ya da birine piyano çalarken gerginlik yaşarlar.

Öğrenciyi piyano çalarken psikolojik anlamda etkileyen olgulardan biri de çalgı çalmaya geç yaşta başlamasıdır. Bazı öğrenciler yaş faktöründen dolayı suçluluk duygusu hissedebilirler. Diğer öğrencilere yetişebilmek ve istenilen davranışları en iyi şekilde yapabilmek için daha fazla çaba sarf ederler. Yetişkin bir öğrencinin müzikle ilgili pek çok sorusu olacaktır. Öğretmen bu soruları cevaplamak ve pedagojik ve psikolojik olarak uygun bilgilendirmeyi yapmaya hazırlıklı nitelikte olmalıdır. Teknik kazandırma ve sürekli cesaretlendirmenin dışında, öğrenciye karşı yardım sever bir davranış sergilemek gerekir. Ancak bazen yetişkinlerin öğrenme deneyimi fiziksel ve psikolojik nedenlerden dolayı hayal kırıklığı ile sonuçlanabilir. Örneğin yeterli parmak becerisine sahip olamama, yaş nedeniyle gerekli esneklikten yoksun olma, alıştırma için yeterli zaman ayıramama gibi fiziksel etkenlerin yanı sıra, daha önce çalgı çalmayı denememiş bir yetişkinden kısa zamanda çok şey beklemek, onun bir yetişkin olduğunu göz ardı ederek kişiliğine yeterince saygı göstermemek ve öğrenme durumları, ders içerikleri hakkında yeterince bilgilendirmemek, başarılı olması konusunda cesaretlendirmemek gibi psikolojik etkenler de bu öğrencileri başarısız kılabilir (Artaç, 1999).

Çalgı eğitimine geç yaşta başlayan öğrencilerin eser seçimlerinde öğretim elemanı hassas olmalıdır. Zaman kaybı olmasın diye öğrencilere seviyelerinin üstünde eserler seçilmemelidir.

Öğretmenin, öğrencinin içindeki piyano çalmayla ilgili yeteneklerini ve müzikal ilgilerinin bireysel olarak geliştirilebileceği baskısız bir ortam oluşturması ve bunu sürdürebilmesi önemlidir (Artaç, 1999). Ayrıca öğretilen teknik ve yöntemler sadece sınava yönelik değerlendirilmemelidir. Verilen bilgilerin önemi,

mesleki hayatındaki gerekliliği öğrenciye aktarılmalıdır. Böylece öğrenci sınav korkusu olmadan kalıcı öğrenmeler sağlayabilir.

“Korkuların yoğunluğu, bireyin başarısını, bilişsel gelişimini ve yaratıcılığını olumsuz açıdan etkilemektedir. Eğitim alanında ise önemli olan, korkuyu bir araç olarak kullanmamaktır” (Topses, 1992).

Korkuyla ve korkularak yapılan eğitimde, istendik davranış değişikliği gerçekleştirilmesi zordur.

Piyano eğitiminin ilk yılı olan birinci sınıfta derslerin planlı ve programlı bir şekilde sürdürülmesinin yanı sıra öğrencilerin derse ve çalgıya karşı olumlu bir tutum ve yaklaşım içinde olmalarına, yani güdülenmelerine de gereken özen gösterilmelidir (Kılıç, 2003). Bu özeni gösterecek olan kişi ise kuşkusuz piyano öğretim elemanıdır. Öğretim elemanı, öğrencileri piyanoyu verimli, disiplinli, planlı-programlı, anlamlı, zevk alarak ve araştırmaya yönelik çalışmaları konusunda güdeleyip, onlara gereken motivasyonu sağlayacak bir vizyona sahip olmalıdır. “Güdülenme, herhangi bir şekilde eylemde bulunma eğilimi, güdü ise bu eğilime neden olan belli bir ihtiyaç ya da istektir (Erden, Akman, 1995).

Ancak bu şekilde etkili ve verimli bir piyano eğitimi sağlanabilir.

Piyano eğitiminde genellikle öğrenciler, piyano öğretmenlerini kendilerine örnek alırlar. Piyano eğitimi, öğrenci ve öğretmen arasında gerçekleşen bir eğitim olduğundan piyano öğretmeni, öğrenciye piyanoyu sevdirmede birinci derecede etkilidir. Bire bir yapılan bu eğitimde öğretmen ve öğrenci birbirlerini yakından tanıma fırsatı bulurlar. Piyano öğretmenin gerek alanında gerekse öğretim yöntem ve tekniklerinde göstereceği başarı, kuşkusuz öğrencinin başarısı üzerinde etkili olacaktır.

Öğretim elemanı piyano eğitimi sürecinde öğrenciyi hem bilgilendirici hem de yönlendirici konumdadır. Öğrenci konser, dinleti, resital gibi solo ya da toplu etkinliklerde görev alması için motive edilmelidir. Bu tür etkinliklere hazırlanmak öğrenciyi daha çok çalışmaya teşvik edici olması bakımından önemlidir.

Piyano dersleri için gerekli olan bir takım olanaklar öğrencinin güdülenmesini etkilemektedir. Piyanonun güç elde edilebilir bir çalgı olması ve taşıma zorluğu nedeniyle genellikle öğrenciler meslek yaşamlarında bu çalgıyı rahatlıkla kullanamayacakları düşüncesindedirler. Bu nedenle de onların güdülenmelerini sağlamak zaman zaman zorlaşabilmektedir. Bireysel çalgı eğitimi derslerinde birçok öğrenci birisine, özellikle de öğretim elemanına çalmak konusunda sıkıntı duyar (Kılıç, 2003).

“Yetişkinlerin piyano eğitimine “Üniversitelerin Müzik Eğitimi ABD’de okutulan zorunlu ders” olması açısından bakarsak daha farklı problemlerle de karşılaşırız. Boş zamanlarını değerlendirme isteği, çalmayı çok istediği bir çalgıya çeşitli nedenlerden dolayı geç yaşta başlama, günün popüler parçalarını çalma isteği gibi durumlar dışında, piyano çalmayı istememe, kendisini piyano çalmak için yeterince yetenekli görmeme ya da “mecburiyetten” dolayı piyano çalmak zorunda kalma gibi durumlar da söz konusudur. Burada birkaç çeşit öğrenci tipinden söz edebiliriz:

1. Piyano çalmayı çok seven ve önceden de çalmış olanlar.
2. Piyano çalmayı öğrenmeyi çok isteyenler ve böyle bir bölümde eğitim görmeyi de bunun için iyi bir fırsat olarak görenler.
3. Piyanoya daha önce hiç ilgi duymamış ancak, öğrendikçe daha fazla ısınanlar veya ısınma ihtimali olanlar.
4. Piyanoya karşı ilgisi olmayıp, yeteneği de olmadığını düşünen ve sadece dersi geçebilecek kadar çalışanlar” (Artaç, 1999).

Bazı öğrenciler çok yetenekli oldukları halde, çaldığı eserleri topluluk önünde seslendirmekten çekinirler. Öğrencinin kişiliği, öz güveni konser verme düşüncesini etkiler. Konseri yeteneklerini sergileyebileceği, başarısını paylaşabileceği bir platform olarak da görebilir, hata yapıp insanların önünde küçük düşme korkusuyla böyle etkinliklerden uzak durmayı da tercih edebilir.

Eğitim Fakülteleri’nin Müzik Eğitimi ABD’de verilen piyano eğitiminin konser piyanistliğine yönelik bir eğitim olmadığı unutulmamalıdır. Dinletiler, çalışma motivasyonu göz önünde bulundurularak uygulanmalıdır. Öncelikle herhangi bir dinletinin öğrenciyi olumsuz etkileyecek sonuçları doğurmaması sağlanmalıdır (Artaç, 1999).

Piyano çalarken veya çalışırken, ruhsal durumumuz çaldığımız eser ya da etütlere mutlaka yansyacaktır. Sağlıklı bir ruh halinde yapılan müzik, gergin bir durumda yapılanda göre çok daha kaliteli olacaktır. Bu sebeple güzel bir müzik seslendirebilmek için her şeyden önce psikolojik olarak rahatlamış, gevşemiş olmamız gerekir.

2.3.2.1. Psikolojik Gerginliğin Giderilmesi

Piyanoyu doğal yolla çalmada ilk akla gelen fizyolojik özgürlüktür. Fizyolojik özgürlüğü elde etmenin yolu ise psikolojik özgürlükten geçer. Piyanistik organların fizyolojik özgürlüğe kavuşması, bu bakımdan psikolojik özgürlükle yakından ilgilidir. Psikolojik ve fizyolojik gerginliğin yok edilmesi öğrenmenin daha çabuk gerçekleşmesini sağlar. Ünlü piyanist C. Arrau kendisiyle yapılan bir söyleşide konuyla ilgili şunları söylüyor: “Genç yetenekler bana geliyorlar ve birçoğunun bloke ve kendi içlerine hapsolup kaldıklarını görüyorum. Eğer gevşemeye ve rahatlığa ulaşabilirlerse, müziğin titreşimlerinin tüm bedenlerinden geçtiğini ve kuşku duydukları duygu ve düşüncelerinin, onları özgürleştirebileceğini hissedebilecekler.

Gerginliğin yok edilmesiyle birlikte düşünmeye mecbur olduğumuz en önemli eleman “nefes”tir. Nefessiz bir gerginlik giderme düşünülemez. Yaşam, nefes almaktır. Müzikte nefes soluklanmayı, ciğerleri, ritim ise müziğin kalbini simgeler. Nefes ve ritim partisyonda sürekli karşımıza çıkar. Nefes almayan bir müzik, tıkanmaya ve boğulmaya mahkûmdur. Çünkü müzik canlıdır ve yaşar. Kişinin yaşamında nefesin hızlanıp yavaşlaması nasıl duyguları, heyecanları dile getirirse, nefes de, partiyon üzerinde aynı duygu ve heyecanları yaşatır(Şen, 1999).

Piyano öğretim elemanı piyano derslerinde psikolojik gerginliğin azaltılması için çeşitli davranışlar sergileyebilir:

- 1- Samimi ve içten davranmak, öğrenci problemlerini sabırla dinleyip çözüm üretmeye çalışmak.
- 2- Öğrenci ile konuşurken göz teması kurmak.
- 3- Anlaşılır bir Türkçe kullanmak, yanlış anlaşılabilir ifadeleri kullanmaktan kaçınmak.
- 4- Konuşurken vücut dilini güzel kullanmak, mimikleri iyi kullanıp gülümsemeyi unutmamak.
- 5- Dersten önce konsantrasyonu bozacak (bir şeyler yiyip içmek, teflonla görüşmek vs.) şeylerle uğraşmamak.

2.3.3. Kuramsal Faktörler

Piyano eğitiminde başarıyı etkileyen önemli bir diğer faktörde eğitimin kuramsal (teorik) boyutudur. Öğrencilere, onların yapması hedeflenen davranışların öncelikle teorik kısmı anlatılmalıdır. Öğrenciye verilen eser ve etütlerin dönmeleri, bestecileri, armonik yapıları ve formları (biçimleri) incelenirse soyut nitelik taşıyan

piyano dersleri somutlaştırılmış olur. Böylece öğrenciler bilgiyi, daha iyi uygulamaya dönüştürebilirler.

Bir dili etkili biçimde konuşabilmenin temeli, o dilin harflerini, kelimelerini ve cümlelerini bilmektir. Müzik de evrensel bir dildir. Alfabetesi ise notalardır. Piyanoyu çalabilmek için öncelikle notaların dizekteki ve klavye üzerindeki yerlerinin bilinmesi gerekir. Çoğu öğrenci sol anahtarındaki notaları iyi okuyabilmekte fakat “fa anahtarı”nda aynı başarıyı gösterememektedirler. Bu durum ise tamamen pratikteki eksiklikten kaynaklanmaktadır. Müziksel Teori ve İşitme Eğitimi dersinde okutulan fa anahtarı ile yazılmış solfejler, piyano dersinde öğrencinin nota okumasını da hızlandırır. Dolayısıyla deşifre gücü artan öğrenci piyanoyu daha da güvenle çalmaya başlar ve bu durum başarısı üzerinde olumlu etki eder.

Müzikte form (biçim) denince şarkılar (lied’ler), sonatlar, süitler, senfoniler, konçertolar, rondolar, prelüdlar, fügler, uvertürler, saz semaileri oyun havaları akla gelir. Klasik batı müziğinde tüm bu formlar kendi aralarında bölümlere ayrılır. Bölümler, dönmeleri; dönmeler, cümleleri; cümleler ise bir müzik eserinin en küçük parçası olan motiflerin bir araya gelmesiyle oluşur.

2.3.3.1. Müzikte Form Bilgisi

Form bilgisi, aslında çalgı müziği tarihini incelemektir. Sonatı hazırlayan çağ ve sonatın Beethoven ile doruğuna ulaştığı klasik çağ, form bilgisinin ağırlığını oluşturur. Öyleyse çalgı müziğinin olgun bir biçimi olan sonatın form bilgisindeki yeri başköşededir.

Bir bütün olarak *sonat*, dört bölümden oluşur: Birinci bölüm, sonat formu; İkinci bölüm, üçlü form; üçüncü bölüm, triolu minüet ya da scherzo, dördüncü bölüm, rondo’dur. Bölümlerin temposu, denge yaratacak estetik ilkelere göre belirlenir: Tempoların sırası, hızlı- ağır- orta hızda- hızlı şeklindedir.

Klasik çağdaki formu ile *senfoni*, orkestra için yazılmış dört bölümlü bir sanattır genelde. Orkestranın zengin tınısal olanaklarının katkısıyla bu görkemli eser biçimi, 18. yüzyılın ortalarından beri çalgı edebiyatının ağırlıklı bir alanı olmuştur. Haydn’ın 1759 ile 1795 yılları arasında yazdığı 104 senfoni ve Mozart’ın 1764 ile 1788 arasında yazdığı 41 senfoni, bu formu olgun şekliye temsil eden örneklerdendir.

Solo çalgı(lar) ve orkestra için sonat formunda yazılan yapıtlara *konçerto* denir. Konçerto solo çalgı ile orkestranın diyalogu sayılabilir. Solo

çalgı ile orkestra müziksel ifadeyi yükselten bir yarış içindedir. Solo çalgının yanında yarışa katılan orkestra anlatımı pekiştirir ona güç katar.

Opera, oratoryo, hatta bazen de tiyatro oyunları öncesi, seyirciyi esere hazırlamak amacıyla seslendirilen müziğe *uvertür* denir. Kısacası tanıtım amaçlı bir giriş, açılıştır (Say, 1992).

Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi ABD’de verilen piyano eğitimi; müziksel teori ve işitme eğitimi, armoni (kontrpuan), müzik tarihi, müzik kültürü dersleriyle bir bütün olarak düşünülmelidir. Öğrenci müziksel işitme ve teori eğitimi ve armoni derslerinde aldığı kuramsal bilgilerle piyano eğitiminde çaldığı eserlerin armonik yapılarını, formlarını, inceleme fırsatı bulur. Müzik tarihi ve müzik kültürü derslerinde aldığı bilgilerle de piyano eserlerinin dönemleri ve bestecileri hakkında fikir sahibi olur. Bu da direkt olarak öğrencinin çalıcılığına yansır ve dönemi yansıtmak için daha müzikal düşünmeye başlar.

Alınan teorik eğitimin üzerine bir de müziksel yorum, ifadeler eklenince başarı kaçınılmaz olur. Ancak bazı durumlarda öğrencinin aldığı bilgiler becerileri ile aynı oranda ilerleyemeyebilir. Piyano çalma ile ilgili teorik bilgilerin yeterince öğretilmesi bile, öğrencinin kendi yetenek ve yeterlilikleri, çalışma disiplini, sorumluluk bilinci vb. birçok öğrenciden kaynaklanan nedenden dolayı her zaman başarıyı getirmeyebilir. Bunun en açık örneği Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi ABD’de öğrenim gören piyano öğrencilerinde görülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ - TEKNİKLERİ VE VERİ KAYNAKLARI

3.1. Araştırma Yöntemi – Teknikleri

Türkiyede’ki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre piyano derslerindeki başarı durumlarını ve başarılarını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada yazışma tekniğinden yararlanılmış ve tarama modeli kullanılmıştır.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilemez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır, önemli olan onu uygun bir biçimde “gözleyip” belirleyebilmektir (Karasar, 1995).

3.2. Veri Kaynakları

Araştırmada veriler, örneklem grubundaki öğrencilerin piyano ve piyano dersine teknik, psikolojik ve kuramsal açılarından bakış açılarının ölçülmesi amacıyla geliştirilen tutum ölçeği ile toplanmıştır. İlgili literatür taraması yapıldıktan sonra, uzman görüşü alınarak, araştırmacı tarafından geliştirilen tutum ölçeği 3’ü demografik, toplam 27 sorudan oluşmaktadır. 5’li Likert tipinde hazırlanan ölçekte, her bir madde için a) Tamamen Katışıyorum, b) Katılıyorum, c) Kararsızım, d) Katılmıyorum e) Hiç Katılmıyorum seçenekleri yer almaktadır. Ölçek, geçerlilik ve güvenilirlik analizleri için Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD 1., 2. ve 3. sınıf öğrencilerinden oluşan 100 kişilik bir deneme grubuna uygulandıktan sonra 24 maddeden oluşan ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı: .92 olarak bulunmuştur. 10 maddeden oluşan teknik ve fiziksel faktörlere ilişkin 1. alt boyutun güvenilirlik katsayısı .91, 9 maddeden oluşan psikolojik faktörlere ilişkin 2. alt boyutun güvenilirlik katsayısı .83, 5 maddeden oluşan kuramsal faktörlere ilişkin 3 alt boyutun güvenilirlik katsayısı ise .66 olarak bulunmuştur. Geçerlilik ve güvenilirlik analizleri sonucunda çıkan bu değerler,

öğrencilerin piyano derslerine teknik ve fiziksel, psikolojik ve kuramsal açılardan bakış açılarının değerlendirilmesi ve mezun olunan lise türüne göre başarılarının karşılaştırılması için güvenle kullanılabileceğini göstermektedir. Başlangıçtaki 27 maddeden hiçbir madde çıkarılmadan ölçek güvenle uygulanmıştır. Ölçeğin alt boyutları arasındaki korelasyon incelendiği zaman, teknik-fiziksel faktörler ile psikolojik faktörler arasında $r = 0.75$ (yüksek düzey) ve $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bir korelasyon gözlenmiştir. Teknik-fiziksel faktörler ile kuramsal faktörler arasında $r = 0.52$ (orta düzey) ve $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bir korelasyon gözlenmiştir. Psikolojik faktörler ve kuramsal faktörler arasında $r = 0.43$ (orta düzey) ve $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bir korelasyon gözlenmiştir (Aksaoğlu, 2001). Sonuç olarak ölçeğin alt boyutları arasında anlamlı ilişki vardır.

Piyano dersindeki başarı düzeyini belirlemede öğrencilerin 2005–2006 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi piyano dersi notları SDÜ, PAÜ ve MÜ Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitim ABD’den öğrenci transkriptleri alınarak toplanmıştır.

Ayrıca örneklem grubundaki Müzik Eğitimi ABD’deki piyano öğretim elemanlarına öğrencilerini mezun oldukları lise türüne göre öğrencilerin piyano dersine devamsızlık durumlarını değerlendirmeleri, derse karşı istek durumlarını yorumlamaları, başarılarındaki gelişme durumunu değerlendirmeleri amacıyla, ders başarılarını yorumlamaları için 6 tane açık uçlu soru yöneltilmiştir.

3.3. Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinde betimsel istatistik tekniklerden faydalanılmış olup, ölçek sonuçları frekans (f) halinde düzenlenmiş ve yüzde (%) kullanılarak değerlendirilmiştir. Sonuçlar arasındaki farklara ilişkin karşılaştırmalar ise İlişkisiz Grup “t” Testi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında kullanılan tüm istatistiksel işlemlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir. Ölçekteki maddelerin puanlaması olumlu maddelerde Hiç Katılmıyorum için 1, Çoğunlukla Katılmıyorum için 2, Kararsızım için 3, Çoğunlukla Katılıyorum için 4, Tamamen Katılıyorum için 5 şeklinde olup; olumsuz maddelerde de tam tersi puanlama yapılmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlemeleri için SPSS 11.5 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır.

Pamukkale Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki 8 piyano öğretim elemanına yöneltilen 6 adet açık uçlu soruya verilen yanıtlar özet halinde verilip değerlendirilmiştir.

Örneklem grubundaki 237 öğrencinin 2005-2006 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi piyano not ortalamaları alınmıştır. Alınan notlar, SPSS 11.5 paket programına mezun olunan lise türü ve piyano not ortalaması (100'lük sisteme göre) şeklinde girilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI VE DEĞERLENDİRME

Bu bölümde, araştırmada belirlenen problemin çözümüne yönelik verilerin toplanması sonucu elde edilen bulgular ve bu bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1: Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Üniversitelere ve Mezun oldukları Lise Türüne Göre Dağılımı

	AGSL		GL		Toplam
Üniversite	f	%	f	%	
SDÜ	55	69.6	24	30.4	79
PAÜ	57	72.1	22	27.9	79
MÜ	49	62	30	38	79
Toplam	161	67.9	76	32.1	237

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırmaya, Süleyman Demirel Üniversitesi’nden % 33.3 oranında 79 öğrenci, Pamukkale Üniversitesi’nden %33.3 oranında 79 öğrenci ve Muğla Üniversitesi’nden % 33.3 oranında 79 öğrenci olmak üzere toplam 237 öğrenci katılmıştır. Örneklem grubundaki 237 öğrencinin % 67.9’unu AGSL muzunu öğrenciler, % 32.1’ini de GL mezunu öğrenciler oluşturmaktadır. Her üç üniversiteden de aynı sayıda öğrenciye yönelik bilgilere ulaşılmıştır.

1.Alt problem: Eğitim fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrencilerin piyano dersi başarı puanları nedir?

Tablo 2: Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki Öğrencilerin Piyano Dersi Başarı Puanlarının Dağılımı

Notlar	f	%
30–60	82	34.6
61–84	83	35
85–100	72	30.4
Toplam	237	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi Eğitim fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’de öğrenim gören öğrencilerin piyano dersi başarı puanlarının % 34.6’sı 30–60 arasında, % 35’i 61–84 arasında ve % 30.4’si de 85–100 arasındadır. Not dağılımının 30–84 arasında yoğunlaştığı görülmektedir. Araştırmada her üç üniversitede de geçer not 60 olduğu için başarı puanları, kalanlarla birlikte ele alınmıştır.

2. Alt Problem: Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre piyano dersi başarı puanları arasında anlamlı farklar var mıdır?

Tablo 3: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Başarı Puanları Dağılımı “t” Testi Sonuçları

Lise Türü	N	X	S	Sd	t	P
AGSL	161	73.68	17.23	235	2.40	0.017
GL	76	67.86	17.77			

$P < 0.05$

Tablo 3’de görüldüğü gibi AGSL mezunu öğrencilerin piyano dersi başarı puanı ortalaması 73.68, GL mezunu öğrencilerin başarı puanı ortalaması 67.86 bulunmuştur. AGSL mezunu öğrencilerin piyano dersi başarı puanları, GL mezunu öğrencilerden daha yüksektir. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre piyano dersi başarı puanları arasında ($P=0.01$) anlamlı fark görülmektedir. AGSL mezunu

öğrencilerin piyano dersi başarı puanlarının GL mezunlarına göre yüksek olmasını, piyano tekniğinin temellerini daha küçük yaşta almalarına bağlayabiliriz.

3. Alt Problem: Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre, piyano dersindeki başarılarını etkileyen teknik ve fiziksel, psikolojik ve kuramsal faktörlere göre anlamlı fark var mıdır?

Tablo 4: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Piyano Dersindeki Başarı Durumlarını Etkileyen Teknik-Fiziksel Faktörlere Göre Anlamlı Fark Var mıdır?

BOYUT	Lise Türü	N	Sd	t	P
Teknik-Fiziksel Faktörler	AGSL	161	235	1.51	1.81
	GL	76			

Tablo 4’te görüldüğü gibi, $p > 0.05$ olduğundan öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre, piyano dersindeki başarı durumunu etkileyen teknik ve fiziksel faktörlere ilişkin anlamlı fark görülmemiştir. Her iki lise mezunu öğrencilerin de ölçeğin bu boyutuyla ilgili görüşleri benzer niteliktedir.

Tablo 5: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Piyano Dersindeki Başarı Durumlarını Etkileyen Psikolojik Faktörlere Göre Anlamlı Fark Var mıdır?

BOYUT	Lise Türü	N	Sd	t	P
Psikolojik Faktörler	AGSL	161	147.5	0.25	0.26
	GL	76			

Tablo 5’te görüldüğü gibi, $p > 0.05$ olduğundan öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre, piyano dersindeki başarı durumunu etkileyen psikolojik faktörlere ilişkin anlamlı fark görülmemiştir. Her iki lise mezunu öğrencilerin de ölçeğin bu boyutuyla ilgili görüşleri benzer niteliktedir.

Tablo 6: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise türüne Göre Piyano Dersindeki Başarı Durumlarını Etkileyen Kuramsal Faktörlere Göre Anlamlı Fark Var mıdır?

BOYUT	Lise Türü	N	Sd	t	P
Kuramsal Faktörler	AGSL	161	235	1.36	0.78
	GL	76			

Tablo 6’da görüldüğü gibi, $p > 0.05$ olduğundan öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre, piyano dersindeki başarı durumunu etkileyen kuramsal faktörlere ilişkin anlamlı fark görülmemiştir. Her iki lise mezunu öğrencilerin de ölçeğin bu boyutuyla ilgili görüşleri benzer niteliktedir.

4. Alt Problem: Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre ölçek maddelerine verdikleri yanıtların dağılımı nasıldır?

Tablo 7: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Derslerindeki Başarı Düzeylerindeki Artışı Belirlemeye Yönelik Bulgular

	Piyano derslerindeki başarı düzeyim sürekli artış gösteriyor.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	17	10.6	22	13.7	50	31	40	24.8	32	19.9	161
GL	12	15.8	7	9.2	26	34.2	15	19.7	16	21.1	76
Toplam	29	12.2	29	12.2	76	32.1	55	23.2	48	20.3	237

Tablo 7’de görüldüğü gibi, “Piyano derslerimdeki başarı düzeyim sürekli artış gösteriyor.” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 10.6’sı, GL mezunu öğrencilerin % 15.8’i tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 13.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 9.2’si çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 31’i, GL mezunu öğrencilerin % 34.2’si kararsız olduklarını; AGSL

mezunu öğrencilerin % 24.8'i, GL mezunu öğrencilerin %19.7'si çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.9'u, GL mezunu öğrencilerin % 21.1'i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “kararsızım” seçeneğinde yığıldığı görülmektedir.

Tablo 8: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Teknik Düzeylerine Belirlemeye Yönelik Bulgular

	Eser ve etütlerdeki teknik pasajları, kolaylıkla çalmamı sağlayacak sağlam bir piyano tekniğine sahibim.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	13	8.1	15	9.3	47	29.2	61	37.9	25	15.5	161
GL	14	18.4	7	9.2	26	34.2	20	26.3	9	11.9	76
Toplam	27	11.4	22	9.3	73	30.8	81	34.2	34	14.3	237

Tablo 8’de görüldüğü gibi, “Eser ve etütlerdeki teknik pasajları kolaylıkla çalmamı sağlayacak sağlam bir piyano tekniğine sahibim.” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin %8.1’i, GL mezunu öğrencilerin % 18.4’ü tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 9.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 9.2’si çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 29.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 34.2’si kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 37.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 26.3’ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin %15.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 11.9’u hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin AGSL mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğinde, GL mezunu öğrencilerin ise “kararsızım” seçeneğinde yığıldığı görülmektedir. GL mezunu öğrenciler, AGSL mezunu öğrencilere göre daha sağlam bir piyano tekniğine sahip olduklarını düşünmektedirler.

Tablo 9: Uygulanmakta Olan Piyano Eğitim-Öğretim Programının Öğrencilerin Düzeyine Uygunluğunu Belirlemeye Yönelik Bulgular

	Uygulanmakta olan piyano eğitim-öğretim programı düzeyime uygundur.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	13	8.1	11	6.8	32	19.9	51	31.7	54	33.5	161
GL	9	11.8	6	7.9	12	15.8	26	34.2	23	30.3	76
Toplam	22	9.3	17	7.2	44	18.5	77	32.5	77	32.5	237

Tablo 9’da görüldüğü gibi, “Uygulanmakta olan piyano eğitim-öğretim programı düzeyime uygundur” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 8.1’i, GL mezunu öğrencilerin % 11.8’i tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 6.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 7.9’u çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 15.8’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 31.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 34.2’si çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 33.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 30.3’ü hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” ve hiç katılmıyorum” seçeneklerine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de uygulanmakta olan piyano eğitim-öğretim programının düzeylerine uygun olmadığını düşünmektedirler.

Tablo 10: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyanodan Kaliteli Ses Elde Edebilmelerine Yönelik Bulgular

	Piyanodan kaliteli ses elde edebiliyorum.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	9	5.6	12	7.5	58	36	55	34.2	27	16.7	161
GL	7	9.2	10	13.2	24	31.6	25	32.9	10	13.1	76
Toplam	16	6.7	22	9.3	82	34.6	80	33.8	37	15.6	237

Tablo 10’da görüldüğü gibi, “Piyanodan kaliteli ses elde edebiliyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 5.6’sı, GL mezunu öğrencilerin % 9.2’si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 7.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 13.2’si çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 36’sı, GL mezunu öğrencilerin % 31.6’sı kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 34.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 32.9’u çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 16.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 13.1’i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “kararsızım” ve “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneklerine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de piyanodan kaliteli ses elde etme konusunda olumlu düşünmemektedirler.

Tablo 11: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Öğretmenlerinin Gözlemlediği Teknik Hataları Kısa Sürede Düzeltilebilmelerine Yönelik Bulgular

	Piyano öğretmenimin gözlemlediği teknik hataları ve eksiklikleri kısa sürede düzeltebiliyorum										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	8	5	11	6.8	39	24.2	62	38.5	41	25.5	161
GL	4	5.3	13	17.1	15	19.7	27	35.5	17	22.4	76
Toplam	12	5.1	24	10.1	54	22.8	89	37.5	58	24.5	237

Tablo 11’de görüldüğü gibi, “Piyano öğretmenimin gözlemlediği teknik hataları ve eksiklikleri kısa sürede düzeltebiliyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 5’i, GL mezunu öğrencilerin % 5.3’ü tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 6.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 17.1’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 24.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 19.7’si kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 38.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 35.5’i çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 25.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 22.4’ü hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de

piyano öğretmeninin gözlemlediği teknik hataları kısa sürede düzeltemediğini düşünmektedir.

Tablo 12: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Eser ve Etütlerini Teknik ve Estetik Özelliklerine Uygun Olarak Çalabilmelerine Yönelik Bulgular

	Eser ve etütlerimi kısa sürede teknik ve estetik özelliklerine uygun çalabiliyorum.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	F	%	f	%	
AGSL	11	6.8	18	11.2	46	28.6	57	35.4	29	18	161
GL	8	10.5	14	18.4	22	28.9	23	30.3	9	11.9	76
Toplam	19	8	32	13.5	68	28.7	80	33.8	38	16	237

Tablo 12’de görüldüğü gibi, “Eser ve etütlerimi kısa sürede teknik ve estetik özelliklerine uygun çalabiliyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 6.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 10.5’i tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 11.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 18.4’ü çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 28.6’sı, GL mezunu öğrencilerin % 28.9’u kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 35.4’ü, GL mezunu öğrencilerin % 30.3’ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 18’i, GL mezunu öğrencilerin % 11.9’u hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de eser ve etütleri teknik ve estetik özelliklerine uygun çalabilme konusunda olumlu düşünmemektedirler.

Tablo 13: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Eser ve Etütlerdeki Süslemeli Notaları Zorlanmadan Çalabilmelerine Yönelik Bulgular

	Eser ve etütlerdeki süslemeli notaları zorlanmadan çalabiliyorum.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	8	5	22	13.7	43	26.7	51	31.7	37	22.9	161
GL	6	7.9	11	14.5	16	21	26	34.2	17	22.4	76
Toplam	14	5.9	33	13.9	59	24.9	77	32.5	54	22.8	237

Tablo 13’de görüldüğü gibi, “Eser ve etütlerdeki süslemeli notaları zorlanmadan çalabiliyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 5’i, GL mezunu öğrencilerin % 7.9’u tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 13.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 14.5’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 26.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 21’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 31.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 34.2’si çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 22.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 22.4’ü hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de süslemeli notaları çalabilme konusunda olumlu düşünmemektedir.

Tablo 14: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Sağ ve Sol Elin Birlikteliğini Sağlayabilmelerine Yönelik Bulgular

		Sağ ve sol elde aynı anda farklı çalım tekniklerinin olduğu bölümlerde iki elin birlikteliğini sağlayabiliyorum.										
		Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
LİSE AGS	L	7	4.3	15	9.3	37	23	60	37.3	42	26.1	161
	GL	6	7.9	6	7.9	11	14.5	36	47.4	17	22.3	76
Toplam		13	5.5	21	8.9	48	20.2	96	40.5	59	24.9	237

Tablo 14’de görüldüğü gibi, “Sağ ve sol elde aynı anda farklı çalım tekniklerinin olduğu bölümlerde iki elin birlikteliğini sağlayabiliyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 4.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 7.9’u tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 9.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 7.9’u çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin %23’ü, GL mezunu öğrencilerin % 14.5’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 37.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 47.4’ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 26.1’i, GL mezunu öğrencilerin % 22.3’ü hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de

sağ ve sol elde farklı çalım tekniklerinin olduğu pasajlarda iki elin birlikteliğini sağlayabilme konusunda olumlu düşünmemektedirler.

Tablo 15: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Eser ve Etütlerini Belirlenen Süreler Çerçevesinde Yetiştirebilmelerine Yönelik Bulgular

	Eser ve etütlerimi belirlenen süre içinde yetiştirebiliyorum.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	16	9.9	23	14.3	29	18	52	32.3	41	25.5	161
GL	7	9.2	11	14.5	11	14.5	27	35.5	20	26.3	76
Toplam	23	9.7	34	14.4	40	16.9	79	33.3	61	25.7	237

Tablo 15’de görüldüğü gibi “Eser ve etütlerimi belirlenen süreler çerçevesinde yetiştirebiliyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 9.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 9.2’si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 14.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 14.5’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 18’i, GL mezunu öğrencilerin % 14.5’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 32.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 35.5’i çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 25.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 26.3’ü hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de eser ve etütlerini belirlenen süreler çerçevesinde yetiştiremediğini düşünmektedir.

Tablo 16: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Derslerinin Önemine ve Gerekliliğine Karşı Tutumlarına Yönelik Bulgular

	Piyano dersleri önemli ve gereklidir.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	6	3.7	7	4.3	14	8.7	46	28.6	88	54.7	161
GL	4	5.3	2	2.6	8	10.5	20	26.3	42	55.3	76
Toplam	10	4.2	9	3.8	22	9.3	66	27.8	130	54.9	237

Tablo 16’da görüldüğü gibi “Piyano dersleri önemli ve gereklidir” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 3,7’si, GL mezunu öğrencilerin % 5.3’ü tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 4.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 2.6’sı çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 8.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 10.5’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 28.6’sı, GL mezunu öğrencilerin % 26.3’ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 54.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 55.3’ü hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “hiç katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de piyano derslerinin önemli ve gerekli olmadığını düşünmektedir.

Tablo 17: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Derslerinden Sıkılmalarına Yönelik Bulgular

	Piyano derslerinde sıkılıyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	19	11.8	18	11.2	29	18	33	20.5	62	38.5	161
GL	8	10.5	8	10.5	16	21.1	20	26.3	24	31.6	76
Toplam	27	11.4	26	11	45	19	53	22.4	86	36.2	237

Tablo 17’de görüldüğü gibi, “Piyano derslerinde sıkılıyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 11.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 10.5’i tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 11.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 10.5’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 18’i, GL mezunu öğrencilerin % 21.1’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 20.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 26.3’ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 38.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 31.6’sı hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “hiç katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de piyano derslerini sıkıcı bulmamaktadırlar.

Tablo 18: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Çalmaktan Zevk Almalarına Yönelik Bulgular

	Piyano çalmaktan zevk alıyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	13	8.1	17	10.5	22	13.7	47	29.2	62	38.5	161
GL	6	7.9	6	7.9	16	21	19	25	29	38.2	76
Toplam	19	8	23	9.7	38	16	66	27.9	91	38.4	237

Tablo 18’de görüldüğü gibi, “Piyano çalmaktan zevk alıyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 8.1’i, GL mezunu öğrencilerin % 7.9’u tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 10.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 7.9’u çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 13.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 21’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 29.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 25’i çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 38.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 38.2’si hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “hiç katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de piyano çalmaktan zevk almamaktadır.

Tablo 19: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Düzenli Olarak Piyano Çalışmaya İstek Duymalarına Yönelik Bulgular

	Her gün düzenli olarak piyano çalışmaya istek duyuyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	23	14.3	28	17.4	41	25.5	35	21.7	34	21.1	161
GL	10	13.2	9	11.9	21	27.6	21	27.6	15	19.7	76
Toplam	33	14	37	15.6	62	26.1	56	23.6	49	20.7	237

Tablo 19’da görüldüğü gibi, “Her gün düzenli olarak piyano çalışmaya istek duyuyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 14.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 13.2’si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 17.4’ü, GL mezunu öğrencilerin % 11.9’u çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu

öğrencilerin % 25.5'i, GL mezunu öğrencilerin % 27.6'sı kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 21.7'si, GL mezunu öğrencilerin % 27.6'sı çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 21.1'i, GL mezunu öğrencilerin % 19.7'si hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “kararsızım” ve “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneklerine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenci de her gün düzenli olarak piyano çalışmak konusunda olumlu düşünmemektedir.

Tablo 20: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Etkinliklerde Piyano Çalmaya İstek Duymalarına Yönelik Bulgular

	Konser etkinlikleri ve dinletilerde piyano çalmaya istek duyuyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	39	24.2	25	15.5	33	20.5	32	19.9	32	19.9	161
GL	20	26.3	12	15.8	10	13.2	19	25	15	19.7	76
Toplam	59	24.9	37	15.6	43	18.2	51	21.5	47	19.8	237

Tablo 20’de görüldüğü gibi, “Konser etkinlikleri ve dinletilerde piyano çalmaya istek duyuyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 24.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 26.3’ü tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 15.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 15.8’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 20.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 13.2’si kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 25’i çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 19.7’si hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerde belirli bir seçenekte yığılma görülmemektedir. Her iki lise mezunu öğrencilerden konser ve etkinliklerde piyano çalmaya istekli olanlar ve hiç olmayanlar bulunmaktadır.

Tablo 21: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Tekrarlamadıkları Eserleri Unutmalarına Yönelik Bulgular

	Daha önce çaldığım eser ve etütleri tekrarlamadığım zaman kısa sürede unutuyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	45	30	45	30	32	19.8	29	18	10	6.2	161
GL	19	25	18	23.7	11	14.5	21	27.6	7	9.2	76
Toplam	64	27	63	26.6	43	18.1	50	21.1	17	7.2	237

Tablo 21’de görüldüğü gibi, “Daha önce çaldığım eser ve etütleri tekrarlamadığım zaman kısa sürede unutuyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 30’u, GL mezunu öğrencilerin % 25’i tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 30’u, GL mezunu öğrencilerin % 23.7’si çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 14.5’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 18’i, GL mezunu öğrencilerin % 27.6’sı çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 6.2’si, GL mezunu öğrencilerin % 9.2’si hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrenciler “tamamen katılıyorum” ve çoğunlukla katılıyorum” seçeneklerine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenciler de daha önce çaldığı eser ve etütleri tekrarlamadığı zaman unuttuğu görüşündedir.

Tablo 22:Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Eser Seçiminde Öğretmenleriyle İletişimine Yönelik Bulgular

	Çalıştığım eser ve etütlerin seçiminde piyano öğretmenimle bilgi alış-verişinde bulunuyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	11	6.8	15	9.3	16	9.9	40	24.9	79	49.1	161
GL	5	6.6	9	11.8	10	13.2	22	28.9	30	39.5	76
Toplam	16	6.8	24	10.1	26	11	62	26.1	109	46	237

Tablo 22’de görüldüğü gibi, “Çalıştığım eser ve etütlerin seçiminde piyano öğretmenimle bilgi alış-verişinde bulunuyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin

% 6.8'si, GL mezunu öğrencilerin % 6.6'sı tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 9.3'ü, GL mezunu öğrencilerin % 11.8'i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 9.9'u, GL mezunu öğrencilerin % 13.2'si kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 24.9'u, GL mezunu öğrencilerin % 28.9'u çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 49.1'i, GL mezunu öğrencilerin % 39.5'i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki ilse mezunu öğrencilerin “hiç katılmıyorum” seçeneğinde yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenciler de eser ve etüt seçiminde öğretmenleriyle iletişim halinde değildir.

Tablo 23: Piyano Öğretim Elemanının Öğrencilere Yeterli Motivasyonu Sağlayabilmesine Yönelik Bulgular

	Piyano öğretmenim çalışmam konusunda bana yeterli motivasyonu sağlıyor.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f
AGSL	9	5.6	14	8.7	23	14.3	32	19.9	83	51.5	161
GL	7	9.2	8	10.5	15	19.7	21	27.7	25	32.9	76
Toplam	16	6.7	22	9.3	38	16	53	22.4	108	45.6	237

Tablo 23'te görüldüğü gibi, “Piyano öğretmenim çalışmam konusunda bana yeterli motivasyonu sağlıyor” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 5.6'sı, GL mezunu öğrencilerin % 9.2'si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 8.7'si, GL mezunu öğrencilerin % 10.5'i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 14.3'ü, GL mezunu öğrencilerin % 19.7'si kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.9'u, GL mezunu öğrencilerin % 27.7'si çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 51.5'i, GL mezunu öğrencilerin % 32.9'u hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “hiç katılmıyorum” seçeneğinde yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenciler de piyano öğretmenlerinin çalışmalarını konusunda kendilerine yeterli motivasyonu sağlayamadıkları görüşündedir.

Tablo 24: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Sınavlarında Performanslarını Etkileyecek Kadar Heyecanlanmalarına Yönelik Bulgular

	Piyano sınavlarında performansımı olumsuz yönde etkileyecek kadar heyecanlanıyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	71	44.1	31	19.3	20	12.4	28	17.4	11	6.8	161
GL	19	25	16	21.1	14	18.4	17	22.4	10	13.1	76
Toplam	90	38	47	19.8	34	14.3	45	19	21	8.9	237

Tablo 24’te görüldüğü gibi, “Piyano sınavlarında performansımı olumsuz yönde etkileyecek kadar heyecanlanıyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 44.1’i, GL mezunu öğrencilerin % 25’i tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 21.1’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 12.4’ü, GL mezunu öğrencilerin % 18.4’ü kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 17.4’ü, GL mezunu öğrencilerin % 22.4’ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 6.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 13.1’i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “tamamen katılıyorum” seçeneğinde yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenciler de piyano sınavlarında performanslarını olumsuz yönde etkileyecek kadar heyecanlandıkları görüşündedir.

Tablo 25: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Deşifre Becerilerine Yönelik Bulgular

	İyi bir deşifre becerisine sahibim.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	7	4.3	17	10.6	36	22.4	61	37.9	40	24.8	161
GL	7	9.2	9	11.8	28	36.9	23	30.3	9	11.8	76
Toplam	14	5.9	26	11	64	27	84	35.4	49	20.7	237

Tablo 25’te görüldüğü gibi, “İyi bir deşifre becerisine sahibim” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 4.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 9.2’si tamamen

katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 10.6'sı, GL mezunu öğrencilerin % 11.8'i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin %22.4'ü, GL mezunu öğrencilerin % 36.9'u kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 37.9'u, GL mezunu öğrencilerin % 30.3'ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 24.8'i, GL mezunu öğrencilerin % 11.8'i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin AGSL mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine, GL mezunu öğrencilerin ise “kararsızım” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. AGSL mezunu öğrenciler, GL mezunu öğrencilere göre deşifre becerileri konusunda daha olumsuz düşünmektedirler.

Tablo 26: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Fa Anahtarını Okuyabilmelerine Yönelik Bulgular

	Fa anahtarını okumakta zorlanıyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	7	4.3	10	6.2	14	8.7	35	21.8	95	59	161
GL	4	5.2	11	14.5	11	14.5	20	26.3	30	39.5	76
Toplam	11	4.6	21	8.9	25	10.5	55	23.2	125	52.8	237

Tablo 26'da görüldüğü gibi, “Fa anahtarını okumakta zorlanıyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 4.3'ü, GL mezunu öğrencilerin % 5.2'si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 6.2'si, GL mezunu öğrencilerin % 14.5'i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 8.7'si, GL mezunu öğrencilerin % 14.5'i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 21.8'i, GL mezunu öğrencilerin % 26.3'ü çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 59'u, GL mezunu öğrencilerin % 39.5'i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “hiç katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenciler de fa anahtarını okuyabilmede zorlanmadıkları görüşündedir.

Tablo 27: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Hız Terimlerini Bilmelerine Yönelik Bulgular

	Piyano çalarken anlamını bilmediğim hız terimleriyle karşılaşıyorum.										
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		Toplam
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	12	7.5	22	13.7	26	16.1	57	35.4	44	27.3	161
GL	7	9.2	11	14.5	16	21	24	31.6	18	23.7	76
Toplam	19	8	33	13.9	42	17.7	81	34.2	62	26.2	237

Tablo 27’de görüldüğü gibi, “Piyano çalarken anlamını bilmediğim hız terimleriyle karşılaşıyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 7.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 9.2’si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 13.7’si, GL mezunu öğrencilerin % 14.5’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 16.1’i, GL mezunu öğrencilerin % 21’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 35.4’ü, GL mezunu öğrencilerin % 31.6’sı çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 27.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 23.7’si hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenciler de hız terimlerini genelde bilmektedirler.

Tablo 28: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Gürlük Terimlerini Bilmelerine Yönelik Bulgular

	Piyano çalarken anlamını bilmediğim gürlük terimleriyle karşılaşıyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	9	5.6	16	9.9	34	21.1	57	35.4	45	28	161
GL	8	10.5	12	15.8	13	17.1	27	35.5	16	21.1	76
Toplam	17	7.2	28	11.8	47	19.8	84	35.5	61	25.7	237

Tablo 28’de görüldüğü gibi, “Piyano çalarken anlamını bilmediğim gürlük terimleriyle karşılaşıyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 5.6’sı, GL mezunu öğrencilerin % 10.5’i tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 9.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 15.8’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu

öğrencilerin % 21.1'i, GL mezunu öğrencilerin % 17.1'i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 35.4'ü, GL mezunu öğrencilerin % 35.5'i çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 28'i, GL mezunu öğrencilerin % 21.1'i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin her iki lise mezunu öğrencilerin “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. Her iki lise mezunu öğrenciler de günlük terimlerini genelde bilmektedirler.

Tablo 29: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Çalıştıkları Eserlerin Bestecilerini Araştırmalarına Yönelik Bulgular

	Çalıştığım eser ve etütlerin hangi besteciye ait olduğunu araştırıyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	21	13	31	19.3	32	19.9	37	23	40	24.8	161
GL	10	13.2	15	19.7	17	22.4	21	27.6	13	17.1	76
Toplam	31	13.1	46	19.4	49	20.7	58	24.5	53	22.3	237

Tablo 29’da görüldüğü gibi, “Çalıştığım eser ve etütlerin hangi besteciye ait olduğunu araştırıyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 13’ü, GL mezunu öğrencilerin % 13.2’si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.3’ü, GL mezunu öğrencilerin % 19.7’si çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 19.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 22.4’ü kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 23’ü, GL mezunu öğrencilerin % 27.6’sı çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 24.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 17.1’i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin AGSL mezunu öğrencilerin “hiç katılmıyorum” seçeneğine, GL mezunu öğrencilerin ise “çoğunlukla katılmıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. AGSL mezunu öğrenciler, GL mezunu öğrencilere göre çalıştıkları eserlerin bestecisini araştırma konusunda daha isteksiz görülmektedir.

Tablo 30: Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğrencilerin Çalıştıkları Eserlerin Armonik Yapı ve Formlarını İncelemelerine Yönelik Bulgular

	Çalışmaya başlamadan önce ödev olarak verilen eser ve etütlerin armonik yapı ve formlarını inceliyorum.										Toplam
	Tamamen katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla katılmıyorum		Hiç katılmıyorum		
Lise Türü	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
AGSL	48	29.8	36	22.4	33	20.5	20	12.4	24	14.9	161
Diğer	15	19.7	19	25	16	21.1	16	21.1	10	13.1	76
Toplam	63	26.6	55	23.2	49	20.7	36	15.2	34	14.3	237

Tablo 30’da görüldüğü gibi, “Çalışmaya başlamadan önce ödev olarak verilen eser ve etütlerin armonik yapı ve formlarını inceliyorum” önermesine AGSL mezunu öğrencilerin % 29.8’i, GL mezunu öğrencilerin % 19.7’si tamamen katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 22.4’ü, GL mezunu öğrencilerin % 25’i çoğunlukla katıldıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 20.5’i, GL mezunu öğrencilerin % 21.1’i kararsız olduklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 12.4’ü, GL mezunu öğrencilerin % 21.1’i çoğunlukla katılmadıklarını; AGSL mezunu öğrencilerin % 14.9’u, GL mezunu öğrencilerin % 13.1’i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu önermeye ilişkin AGSL mezunu öğrencilerin “tamamen katılıyorum” seçeneğine, GL mezunu öğrencilerin ise “çoğunlukla katılıyorum” seçeneğine yığıldıkları görülmektedir. AGSL mezunu öğrenciler çalıştıkları eserlerin armonik yapı ve formları inceleme konusunda GL mezunu öğrencilere göre daha istekli görülmektedir.

5. Alt Problem: Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki piyano öğretim elemanlarının AGSL ve GL çıkışlı öğrencilerin piyano dersindeki başarı durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD’deki 8 piyano öğretim elemanı, 6 açık uçlu yazışma sorusuna aşağıdaki yanıtları vermişlerdir.

“Piyano derslerine hangi lise (AGSL-GL) mezunu öğrencileriniz daha çok devamsızlık yapıyor? Neden?” Sorusuna:

Piyano öğretim elemanlarının % 100'ü, “Her iki lise mezunu öğrenci de devamsızlık yapıyor. Devamsızlık mezun oldukları liseden değil, programın hedeflenen düzeyde olmaması, öğrencilerin sorumluluk sahibi ve çalışma disiplininin olmaması, dersi sevmemesi, hayata bakışları ve yaşam tarzlarından kaynaklanıyor.” Cevaplarını vermişlerdir.

Bu soruya ilişkin piyano öğretim elemanları, her iki lise mezunu öğrencilerden de devamsızlık yapanlar ve yapmayanlar olduğu görüşündedirler.

“Sizce hangi lise mezunu öğrencileriniz (AGSL-GL) piyano çalma ve öğrenme konusunda daha istekli? Bunu neye bağlıyorsunuz?” Sorusuna:

Piyano öğretim elemanlarının, % 50'si “AGSL mezunu öğrencilerin daha istekli, bu durumu almış oldukları piyano eğitime bağlıyorum”, “% 37,5'i “Her iki gruptaki öğrenciler de istekli olabiliyor, bu öğrencinin dersi sevmesi ve derse bakış açısıyla ilgili”, % 12.5'i “GL mezunu öğrencilerim daha istekli, bu durumu AGSL'de piyanonun sevdirmemesine bağlıyorum” cevaplarını vermişlerdir.

Bu soruya ilişkin piyano öğretim elemanları, AGSL mezunu öğrencilerin piyano çalma ve öğrenmeye daha istekli oldukları görüşünde yığılmışlardır.

“Kazandırmak istediğiniz davranışları hangi lise (AGSL-GL) mezunu öğrenciler istenilen sürede edinebiliyorlar? Nedenini neye bağlıyorsunuz?” Sorusuna:

Piyano öğretim elemanlarının % 75'i “Her iki lise mezunu da kazandırmak istediğimiz davranışları edinebiliyor, bu durum öğrencinin yeteneği, algılama düzeyi ve müzikal potansiyeliyle ilgili, geldiği lisenin önemi yok”, % 12.5'i “AGSL mezunu öğrenciler temel piyano çalma davranışlarını daha kısa sürede kazanmaktalar, bunu daha iyi bir müziksel işitme temeline sahip olmalarına bağlıyorum”, % 12.5'i “AGSL'den mezun olan öğrencilerim kazandırmak istediğim davranışları daha kısa sürede edinebiliyorlar, bunu piyano öğretmenlerinin disiplinli olmasına bağlıyorum” cevaplarını vermişlerdir.

Bu soruya ilişkin piyano öğretim elemanları, her iki lise mezunu öğrencilerden de kazandırmak istenilen davranışları kısa sürede edinebilenler ve edinemeyenler olduğu görüşünde yığılmışlardır. .

“Konser, resital, dinleti gibi etkinliklerde piyano çalan öğrencileriniz çoğunlukla hangi lise (AGSL-GL) mezunudur? Neden? Açıklayınız.” Sorusuna:

Piyano öğretim elemanlarının % 75'i “Her iki lise mezunu öğrencim de etkinliklerde görev alıyor, derse ilgili olan öğrenci başarısını sergilemek adına konsere çıkmaya istek duyuyor”, % 25'i “Daha çok AGSL mezunu öğrencilerim konser etkinliklerinde görev almaktalar, bunu dersi sevmelerine ve AGSL’de belirli bir sahne tecrübesi kazanmalarına bağlıyorum” cevaplarını vermişlerdir.

Bu soruya ilişkin piyano öğretim elemanları, her iki lise mezunu öğrencilerden de etkinliklerde görev alanlar ve almayanlar olduğu görüşünde yığılmışlardır.

“Olumlu yönde sürekli bir gelişme gösteren öğrencileriniz hangi lise (AGSL-GL) mezunudur? Bu gelişimin nedenleri sizce nelerdir? Açıklayınız.” Sorusuna:

Piyano öğretim elemanlarının % 87.5'i “Her iki lise mezunu öğrencide de olumlu ya da olumsuz sonuçlar bulunmakta, öğrencinin olumlu yönde sürekli gelişme göstermesinin bireysel çalışma alışkanlıkları, yetenekleri ve isteğiyle alakalı olduğunu düşünüyorum”, % 12.5'i “AGSL mezunu öğrencilerim olumlu yönde gelişme daha çabuk gösteriyor, bunu almış oldukları ön öğrenmelere bağlıyorum” cevaplarını vermişlerdir.

Bu soruya ilişkin piyano öğretim elemanları, her iki lise mezunu öğrencilerden de olumlu yönde sürekli gelişme gösteren ve göstermeyenler olduğu görüşünde yığılmışlardır.

“Piyano dersinden ders tekrarına kalan öğrencileriniz daha çok hangi lise (AGSL-GL) mezunudur?” Sorusuna:

Piyano öğretim elemanlarının % 75'i “Her iki lise mezunu öğrencim de ders tekrarına kalabiliyor, öğrencinin çalışmasıyla ilgili bir durum, kaynağında almış oldukları disiplin ve eğitim yatıyor”, % 12.5’ “Daha çok GL mezunu öğrencilerim ders tekrarına kalıyorlar”, % 12.5'i “AGSL mezunu öğrencilerim ders tekrarına kalıyorlar” cevaplarını vermişlerdir.

Bu soruya ilişkin piyano ğretim elemanları, her iki lise mezunu öğrencilerden de ders tekrarına kalanlar ve kalmayanlar olduğu görüşünde yığılmışlardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlara bağlı olarak ulaşılan sonuçlar ile bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre ulaşılan sonuçlar şunlardır:

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki öğrencilerin piyano dersi başarı puanlarının 30–84 aralığında yığıldığı görülmüştür.

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre piyano dersi başarı puanları arasında ($P=0.01$) anlamlı fark olduğu ve AGSL mezunu öğrencilerin GL mezunlarına göre piyano dersi başarı puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre, piyano dersindeki başarılarını etkileyen teknik ve fiziksel, psikolojik ve kuramsal faktörlere ilişkin anlamlı fark bulunmamıştır.

AGSL ve GL mezunu öğrencilerin her ikisinin de, piyano dersindeki başarı düzeylerinin sürekli artış gösterdiği konusunda kararsız oldukları görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, sağlam bir piyano tekniğine sahip olmadıklarını düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, uygulanmakta olan piyano eğitim-öğretim programının düzeylerine uygun olmadığını düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, piyanodan kaliteli ses elde edemediklerini düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, piyano öğretmenlerinin gözlemlediği teknik hatalarını kısa sürede düzeltemediklerini düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, eser ve etütleri teknik ve estetik özelliklerine uygun olarak çalamadıklarını düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, eser ve etütlerdeki süslemeli notaları rahatlıkla çalamadıklarını düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, piyano çalarken iki elin birlikteliğini sağlamada zorlandıklarını düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, eser ve etütlerini belirlenen süreler içinde yetiştiremediklerini düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, piyano dersinin önemli ve gerekli olmadığını düşündükleri, piyano çalmaktan zevk almadıkları görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin düzenli olarak piyano çalışmaya istek duymadıkları, daha önce çalıştıkları eserleri tekrarlamadıkları zaman unuttukları görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, eser seçiminde öğretmenleriyle bilgi alış-verişinde bulunmadıkları ve öğretmenlerinin kendilerine yeterli motivasyonu sağlayamadıklarını düşündükleri görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin piyano sınavlarında performansları olumsuz yönde etkileyecek kadar heyecanlandıkları görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, iyi bir deşifre becerisine sahip olmadıkları ancak, fa anahtarını okuma konusunda sıkıntı yaşamadıkları görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin anlamını bilmedikleri hız ve gürlük terimleriyle çoğunlukla karşılaşmadıkları görülmüştür.

Her iki lise mezunu öğrencilerin, çalıştıkları eserlerin bestecilerini çoğunlukla araştırmadıkları görülmüştür.

AGSL mezunu öğrencilerin çalıştıkları eserlerin armonik yapı ve formlarını inceledikleri, GL mezunu öğrencilerin ise çoğunlukla incelemedikleri görülmüştür.

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki piyano öğretim elemanları, her iki lise mezunu öğrencilerden de derse devamsızlık yapanlar ve yapmayanlar bulunduğu, istedikleri davranışları edinebilenler ve edinemeyenler bulunduğu, etkinliklerde görev almak isteyenler ve istemeyenler bulunduğu, olumlu yönde

gelişme gösteren ve göstermeyenler bulunduğu, ders tekrarına kalanlar ve kalmayanlar bulunduğu görüşünde oldukları görülmüştür.

Piyano öğretim elemanlarının AGSL mezunu öğrencilerin GL mezunu öğrencilere göre, piyano çalmaya daha istekli olduklarını düşündükleri görülmüştür.

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki öğrencilerin piyano dersindeki başarılarını etkileyen faktörlerin bireysel yetenekleri, teknik ve fiziksel yeterlilikleri, çalışma disiplinleri, algılama ve kavrama düzeyleri, araştırmacı yönlerinin olması, zevk ve ilgileri, iletişim becerileri gibi etkenler olduğu görülmüştür.

Araştırmada ulaşılan sonuçlara göre geliştirilen öneriler şunlardır:

1. Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi ABD'deki haftalık piyano ders saati arttırılabilir. Piyano öğretim elemanları ders saati dışında etüt saatleri planlayabilirler.
2. Piyano öğretim elemanlarının, GL mezunu öğrenciler için seçtikleri piyanoya başlangıç metodu, onlara piyano dersini sevdirci nitelikte olursa, piyanoya daha çabuk adapte olabilirler.
3. Piyano öğretim elemanları, eser ve etütlerin yanı sıra piyanoda teknik beceriyi geliştirici çalışmalara da yer verebilirler. Böylece sağlam piyano tekniğine sahip olan öğrenciler eser ve etütleri daha kısa sürelerde anlamına uygun çalabilirler.
4. Piyano öğretim elemanları, eser ve etütlerin seçiminde öğrencilerin piyano teknik beceri düzeylerini ve ilgi-isteklerini dikkate alabilirler.
5. Konser, dinleti ve resital gibi etkinliklerde performanslarını sergilemeleri için öğrenciler teşvik edilip ve cesaretlendirilebilir. Bunun için okul içinde iki haftada bir belirli bir günde öğrenci konserleri düzenlenip, öğrenciye sahne deneyimi kazandırılabilir. Böylece piyano sınavlarında performansı olumsuz yönde etkileyecek kadar heyecanlanan öğrenciler, topluluk önünde piyano çalıp, bu korkularını yenebilirler.
6. Fakültenin bulunduğu ilde ya da yakın çevrede düzenlenen Klasik Müzik konser etkinliklerine öğrencilerin katılımı sağlanabilir. Böylece öğrencilerin piyano dersine olan ilgileri artabilir.

KAYNAKÇA

- ARTAÇ, A., G.Ü.G.E.F. **Müzik Eğitimi Bölümünde, Öğrencilerin Piyano Eğitimlerine Geç Yaşta Başlamalarından Dolayı Karşılaştıkları Psikolojik ve Teknik Problemler İle Çözüm Önerileri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 1999.
- ASKEROVA, S., **Temel Piyano Eğitimi**, Anadolu üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yayınları, Eskişehir, 1997.
- AVCI, Ş., **Müzisyenlerde Görülen Kas İskelet Sistemi Sorunları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Edirne, 1997.
- AYDINER, “Piyano Eğitimi Sürecinde Karşılaşılabilen Fiziksel Rahatsızlıkları Önleyebilmek İçin Alınabilecek Önlemler Konusunda Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi ABD Piyano Öğretim Elemanlarının Görüşlerinin Değerlendirilmesi”, **Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirileri**, SDÜ BEF Müzik Eğitimi ABD, Isparta, 2004.
- BİLGİN, S., **İlköğretim Okullarının II. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların G.Ü.G.E.F.M.E.B. Çıktışlı Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 1998.
- ÇELİKKAYA, H., **Eğitime Giriş**, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 1997.
- ÇİLDEN, Ş., “Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunu”, **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumunda Sunulan Bildiri**, Malatya, 2003.
- ÇİLDEN, Ş., “Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme,” **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:21, Ankara, 2001.
- ÇİMEN, G., “Piyano Egzersiz Sanatı Üzerine,” **Filarmoni Sanat Dergisi**, sayı 130, Ankara, 1994.
- ÇİMEN, G., “Çalgı Çalmaya Bağlı Fiziksel Rahatsızlıklar,” **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildirileri**, Malatya, 2003.
- ECO, U., **Ortaçağ Estetiğinde Sanat ve Güzellik**, Çeviren: Kemal Atakay, Can Yayınları.
- ERCAN, N., EKİNCİ, H., “Piyano Eğitimine Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Başlayan Öğrencilerin 1. Yıl Piyano Öğretim Etkinliklerinin Değerlendirilmesi,” **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 20, Sayı 1, Ankara, 2000.
- ERDEN, M., AKMAN, Y., **Eğitim Psikolojisi**, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 1995.
- ERTÜRK, S., **Eğitimde Program Geliştirme**, Hacettepe Üniversitesi Basımevi, s.12, Ankara, 1994.
- FENMEN, M., **Müzikçinin El Kitabı**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1991.
- GENÇAYDIN, Z., **Sanat Eğitiminin Düşünsel Temelleri**, Türk Eğitim Derneği Yayınları, 1990.
- GÜNEŞ, Y., **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik bölümleri Semineri**, 1995.
- İLYASOĞULLARI, E., **Zaman İçinde Müzik**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1995.
- İŞPİROĞLU, N., **Sanattan Güncel Yaşama**, Pan Yayıncılık, İstanbul, 1998.
- KABAY, Ç., **Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Mezunlarının Diğer Lise Mezunlarına Göre, Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Resim-İş Eğitimi**

- Ana Sanat Dalı Programlarına Girişteki Başarı Durumları**, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2003.
- KAMACIOĞLU, F., **1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu**, Bursa, 1996.
- KARASAR, N., **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, Nobel Yayınları, Ankara, 1995.
- KILIÇ, I., “G.Ü.G.E.F. İnönü ve Niğde Üniversitelerinin Müzik Eğitimi ABD’de Öğrenim Gören Birinci Sınıf Öğrencilerinin Piyano Eğitimlerinde Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Görüşleri,” **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu**, Malatya, 2003.
- M.E. B. “AGSL Yönetmeliği,” **Resmi Gazete**, 1999.
- ÖMÜR, Ö., **Piyano Öğretiminde Pedagojik Yaklaşımın Önemi Üzerine Bir Araştırma**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1998.
- ÖZ, Ç., **Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümüne Gelen Öğrencilerin Piyano Dersindeki Başarılarının Değerlendirilmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 1999.
- ÖZEN, M., **Ankara’daki İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Genel Müzik Eğitiminden Beklentileri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 1994.
- PAMİR, L., **Çağdaş Piyano Eğitimi**, Beyaz Köşk Yayınları, No:2, İstanbul, 1995.
- PIJİ, D., **Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Derslerindeki, Başarıları İle Müzikal Yaratıcılıkları**, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2002.
- READ, H., **Sanat ve Toplum**, Çeviren: Selçuk Mülayim, Ümran yayınları, Ankara, 1960.
- SAN, İ., **Sanatsal Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık**, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara, 1977.
- SAY, A., **Müzik Ansiklopedisi**, başkent Yayınevi, Ankara, 1992.
- SENEMOĞLU, N., **Gelişim, Öğrenme ve Öğretim**, Özsen Matbaası, Ankara, 1998.
- SÖNMEZ, V., **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Pegem Yayınları, No:12, Ankara, 1994.
- ŞEN, S. B., **Piyano Tekniğinin Biyomekanik Temeli**, Pan Yayıncılık, İstanbul, 1999.
- TANRIVERDİ, A., “Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitiminin ve Viyolanın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri,” **Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi**, Selva Yayıncılık, Trabzon, 1997.
- TOPSES, G., **Eğitim Sürecinde İnsan ve Psikolojisi**, Gazi Büro Kitabevi, Ankara, 1992.
- TUFAN, Ş., **1. Ulusal AGSL’nin Müzik Bölümleri Sempozyumu**, Bursa, 1996.
- TUFAN, S., “Grup Piyano Eğitimi,” **AGSL Sempozyumunda Sunulan Bildiri**, Mavi Nota Dergisi, Trabzon, 1997.
- UÇAN, A., **Ortaöğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları**, Türk Milli Eğitim Derneği Yayınları, Ankara, 1990.
- UÇAN, A., “Türkiye’nin Kalkınmasında Sanatın Yeri ve İşlevi” **Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 1. Ulusal Sanat Sempozyumu**, Ankara, 1991.
- UÇAN, A., **İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1994.

- UÇAN, A., **İnsan ve Müzik / İnsan ve Sanat Eğitimi**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2. Basım Alf Matbaası, Ankara, 1996.
- UÇAN, A., **Müzik Eğitimi**, İkinci Basım, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1997.
- VARIŞ, F., **Eğitim Bilimine Giriş**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 1987.
- WEBER, J. P., **Sanat Psikolojisi**, Çeviren: İlhan Cem Erseven, Ürün Yayınları, 1993.
- YAĞIŞAN, N., **Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi ve Fiziksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencini Çalma Performansına Yansıması**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2002.

ÖZGEÇMİŞ

15 Mayıs 1983'te Kayseri'de doğdu. Piyano eğitimine 9 yaşında müzik öğretmeni olan babası ile başladı. 1996 yılında Antalya ATSO Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü özel yetenek sınavını kazandı. Lise eğitimi süresince bireysel konserler verdi ve yılsonu konserlerinde görev aldı. 2000 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı özel yetenek sınavını 1. sırada kazandı. Piyano eğitimi sürecinde Mehmet AKGÜL, Hatice EKİNCİ, İrade ABBASOVA, Samir MİRZOEV ve Gökten OKAY gibi piyanistlerle çalıştı. 4 yıllık lisans eğitiminden bölüm birincisi olarak mezun oldu. 2004 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD Yüksek Lisans programını kazandı. Aynı yıl Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD'de 3 yıldır piyano eğitmeni olarak görev yapmaktadır.